

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 10
(11 лютого 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	10
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	19
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	25
ПОЛІТИКА	34
ЕКОНОМІКА	40
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	45

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Нарада Президента України П. Порошенка з керівним складом Національного антикорупційного бюро

9 лютого Президент України провів нараду з керівним складом, детективами і співробітниками управління спеціальних операцій Національного антикорупційного бюро України (НАБУ), на якій обговорювалися заходи задля забезпечення ефективної роботи НАБУ, зокрема ряд законодавчих ініціатив. «Законодавство має сприяти вашій роботі», – наголосив Президент.

Глава держави повідомив, що за перші місяці роботи НАБУ вже зареєстровано значну кількість кримінальних справ і перші справи готуються до передачі до суду.

Президент наголосив, що, зі свого боку, гарантує жорстку політичну волю щодо боротьби з корупцією. «Я, як і всі українці, покладаю великі надії на діяльність НАБУ», – підкреслив П. Порошенко.

Президент назвав одним з головних пріоритетів боротьбу з корупцією в суддівській гілці влади, для чого першочерговою необхідністю є унеможливлення політичного тиску на суддів, зняття суддівської недоторканності та виключення можливості застави. Президент зазначив, що все це передбачає конституційна реформа щодо суддівської гілки влади, яку він вніс до парламенту. «Дуже важливо, що пред'являються підозри. На жаль, суд випускає під заставу. Це – пряма заборгованість парламенту перед вами. Коли ми по гучних, багатомільйонних корупційних справах за декілька десятків або сотень тисяч гривень застави випускаємо корупціонерів, то дуже важливо, щоб у вас після цього не опускалися руки. Щоб ви цю справу все рівно довели до кінця... Ви маєте пам'ятати, що держава саме на вас покладає велику надію», – заявив П. Порошенко.

Президент погодився з думкою щодо важливості для боротьби з корупцією позбавлення недоторканності народних депутатів. За словами П. Порошенка, цей запропонований ним законопроект отримав схвальний висновок Конституційного Суду і відповідно до нових змін до регламенту може розглядатися вже на цій сесії. «М'яч знаходиться на полі Верховної Ради, і сьогодні потрібен суспільний запит, якщо хочете, громадський тиск. Депутатам не потрібна депутатська недоторканність. Вони мають бути захищеними лише за свою політичну позицію – що ти у парламенті не кажи, жодного переслідування за це не буде. Це – нормальний європейський інструмент недоторканності», – сказав П. Порошенко.

Директор Національного антикорупційного бюро України А. Ситник відзначив необхідність внесення змін до закону про НАБУ в частині посилення відповідальності осіб, які звертаються до бюро, за інформацію, яку вони подають, ініціюючи розслідування. На переконання детективів, це

необхідно для упередження зловживання фактом подання заяви до НАБУ, особливо політиками.

Президент підтримав таку позицію. «Я це повністю підтримую. На сьогодні є звіти щодо статистики тих чи інших кримінальних справ. У нас є народний депутат, який зареєстрував за час існування НАБУ більше 300 звернень. Причому по 294 з них, коли його запросили і попросили дати свідчення, хоча б прийти, – він не приходить. Бо треба розписатися, тобто відповідати за дачу неправдивих показів. Коли, умовно кажучи, приходить по 20–30 звернень на день і ніхто за це не несе відповідальності, а це звернення базується виключно на розробленому тим чи іншим політичним діячем неправдивому повідомленні, яке вже розміщене в Інтернеті з посиланням про те, що ви маєте реагувати, звичайно, що ми маємо цю ситуацію доопрацювати», – сказав П. Порошенко й зазначив, що чекає від працівників бюро відповідних пропозицій змін до законодавства. «Ви маєте сконцентруватися на справді резонансних справах, а не політичних розборках», – підкреслив глава держави.

Він висловився на підтримку ряду ініціатив, зокрема щодо заохочення співпраці зі слідством. «Без цього інструменту у нас справи будуть розслідуватися місяцями або роками», – сказав Президент і запропонував підготувати відповідні законодавчі пропозиції.

Водночас глава держави не підтримав надання НАБУ можливості проведення негласних слідчих-розшукових дій. Ішлося, зокрема, про зняття інформації з каналів зв'язку. Глава держави зауважив, що доступ до цієї інформації – це обмеження прав людини. «На жаль, ще з радянських часів є “традиція”, коли цим правом силові органи дуже зловживають», – зазначив П. Порошенко та висловився на користь ефективної співпраці НАБУ із СБУ.

Президент України особливо наголосив на тому, що ніхто не зможе уникнути покарання за корупційні дії, якщо участь у них буде доведена.

Важливим моментом він назвав незалежність НАБУ від роботи інших органів. Це визначає швидкість, таємність і ефективність дій працівників бюро. «Ніхто в країні не застрахований від того, щоб опинитися в полі зору прискіпливої уваги детективів бюро, і жодні зв'язки не дадуть ані індульгенції, ані захисту корупціонерам», – заявив П. Порошенко.

За словами глави держави, в одному органі – НАБУ – сконцентровані оперативні працівники, аналітики, силові підрозділи й детективи, які об'єднують у собі всі необхідні функції для того, щоб рішуче продемонструвати і українському народові, і всьому світові ефективність української програми боротьби з корупцією. «Вже за перші дні, перші тижні своєї роботи вони довели, що для НАБУ не існує ні закритих сфер, ані недоторканих осіб, ані широких зв'язків», – наголосив він.

Президент побажав новим співробітникам управління спеціальних операцій і детективам Національного антикорупційного бюро України успішної боротьби з корупцією, яку назвав найбільшим злом, що стримує рух держави вперед.

Також порушувалося питання вирівнювання заробітної плати

співробітників управління спеціальних операцій з детективами НАБУ, оскільки перші нині мають від 4 до 7 тис. грн, а детективи – 30 тис. грн заробітної плати.

Крім того, Президент України П. Порошенко взяв участь у церемонії складання присяги співробітниками управління спеціальних операцій Національного антикорупційного бюро України. Глава держави привітав спецпризначенців НАБУ зі складанням присяги, побажав успішної боротьби з корупцією та наголосив на великих очікуваннях, які має країна щодо їх діяльності.

Президент зазначив, що «країна, влада і я як Президент чекаємо від Національного антикорупційного бюро рішучої, безкомпромісної і ефективної роботи з викорінення корупції в Україні». Зі свого боку глава держави гарантував політичну волю та підтримку роботи бюро, яка забезпечить його ефективну діяльність.

«Наголошую на тому, що зараз ви робите надзвичайно важливу для України справу! Ви маєте продемонструвати ефективність боротьби з корупцією. Держава, в свою чергу, робитиме все можливе для фінансового забезпечення роботи бюро, для гідної оплати вашої праці. Я просив би пам'ятати, що в умовах війни, в умовах економічної кризи, влада, платники податків віддають останнє для того, щоб ви мали можливість ефективно виконувати покладені на вас функції», – заявив П. Порошенко.

Президент підкреслив, що протягом дев'яти місяців до Національного антикорупційного бюро через відкритий конкурс було обрано 347 осіб серед тисяч бажаючих. Держава створила всі необхідні умови: високе грошове забезпечення, добрий захист, добре озброєння. «БТР тут – це символ того, що ніхто не зупинить детективів Національного антикорупційного бюро і бійців підрозділів спеціальних операцій. НАБУ буде отримувати все необхідне для ефективного виконання своїх функцій», – наголосив глава держави.

Президент висловив переконання, що успіх НАБУ в боротьбі з корупцією – це відправна точка успіху України на шляху до Євросоюзу, а в найближчій перспективі, уже через декілька місяців, до запровадження безвізового режиму з ЄС.

Президент зазначив, що на управління спеціальних операцій НАБУ покладено завдання проведення спецзаходів із захоплення озброєних злочинців і забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства та безпеки працівників НАБУ. За словами глави держави, до складу підрозділу увійшли, серед інших, найкращі працівники Служби безпеки України, з величезним досвідом, моральним духом і патріотизмом.

Глава держави звернув увагу на те, що, крім тестування на знання законодавства, усі кандидати успішно склали тести з фізичної підготовки. «Як мене поінформували, у складі управління є майстри спорту з рукопашного бою, кікбоксингу, дзюдо і самбо, кульової стрільби та інших видів спорту. Добро, я на цьому наголошую, має бути з кулаками і силова складова аж ніяк не менш важлива за інші напрями в роботі бюро. Я переконаний, що всі ви, хто сьогодні склав урочисту присягу, готові до

ефективного виконання покладених на вас завдань, як і інші працівники бюро», – наголосив Президент.

Захід відбувся на території НАБУ за участі директора Національного антикорупційного бюро України А. Ситника, заступника глави Адміністрації Президента України А. Таранова, співробітників зазначеного управління (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 9.02).

Досвід врегулювання конфліктів у світі. Уроки для України

11 лютого в Києві за ініціативи Інституту світової політики (ІСП) відбулась публічна дискусія «Досвід врегулювання конфліктів у світі. Уроки для України».

Метою заходу стала презентація та обговорення результатів дослідження ІСП міжнародного досвіду врегулювання локальних конфліктів, спрямованого на визначення ефективних практик алгоритму врегулювання конфлікту і розроблення рекомендацій, які сприятимуть виконанню домовленостей щодо врегулювання конфлікту на Сході. Дослідження підготовлено на основі вивчення 10 конфліктних кейсів із 9 країн – Великобританії, Анголи, Ліберії, Хорватії, Боснії, Косово, Молдови, Грузії та Республіки Кіпр і проведено в рамках проекту «Ініціативи з розвитку українських аналітичних центрів» Міжнародного фонду «Відродження» (ІКР) у співпраці з Фондом розвитку аналітичних центрів (ТТФ), за фінансової підтримки посольства Швеції в Україні (SIDA).

Джерело: https://drive.google.com/file/d/0B7i_OSucRX5wTzItc3Q1d0xMTGs/view

Спікерами у публічній дискусії виступили А. Гетьманчук, директор Інституту світової політики, К. Зарембо, заступник директора Інституту світової політики, Р. Безсмертний, представник України в політичній підгрупі тристоронньої контактної групи, І. Геращенко, представник України в гуманітарній підгрупі тристоронньої контактної групи, О. Макеєв, директор Департаменту політики і комунікацій МЗС України.

«Штучність проблеми сепаратизму на Сході України та інспірованість конфлікту Росією обумовлює безпрецедентність такого типу конфлікту у світовій практиці. Однак в усіх конфліктних кейсах, які ми дослідили, також були зовнішні гравці, які впливали на перебіг конфлікту. Тому ми вважаємо, що деякі практики, які вже спрацювали під час врегулювання інших конфліктів, можуть спрацювати і в українському випадку», – відзначила на презентації результатів дослідження заступниця директора ІСП К. Зарембо.

Як ідеться в наданому організаторами заходу прес-релізі, напрацьовані рекомендації стосуються безпекових та політичних аспектів врегулювання конфлікту на Сході, зокрема діяльності міжнародної місії, роззброєння, демобілізації, амністії та проведенням виборів.

МІЖНАРОДНА МІСІЯ

Для ефективного моніторингу виконання плану врегулювання місія повинна мати виконавчі повноваження та військовий компонент, тобто здатність погрожувати силою членам незаконних збройних формувань (НЗФ), які не бажають скласти зброю (наприклад, місія UNTAES в Хорватії, місія ECOMOG в Ліберії, місія UNFICYP в Республіці Кіпр, місія IFOR/SFOR у Боснії), а також доступ до усієї території та інфраструктурних об'єктів країни, включно з військовими об'єктами.

Дослідження виявило, що неозброєні або легко озброєні місії з обмеженими мандатами, якою на сьогоднішній момент є СММ ОБСЄ, практично не мають ефекту для підтримки миру. Натомість багатоміснорні місії або місії з примусу є значно ефективнішими для миротворчого процесу. Особливо це стосується роботи місій тоді, коли конфлікт ще триває.

Класичною миротворчою місією є місії ООН. Але ОБСЄ і ЄС також володіють спроможностями для відрядження миротворчої місії, здатної сприяти імплементації Мінських домовленостей, однак для їх застосування необхідні сміливість, політична воля та творчий підхід. Важливо зрозуміти, що для виконання мирної угоди – в українському випадку Мінських домовленостей – необхідне безпекове середовище, яке може гарантувати тільки міжнародна миротворча місія.

РОЗЗБРОЄННЯ

Невід'ємними частинами постконфліктного врегулювання є не тільки роззброєння, а й демобілізація та реінтеграція екс-комбатантів. Аналізуючи процес врегулювання конфлікту на Донбасі, експерти та урядовці

зосереджуються на роззброєнні як такому, але майже не приділяють уваги питанню, що буде відбуватися з членами незаконних збройних формувань після вирішення конфлікту. Роззброєння саме по собі не є вирішальним фактором для сталого миру. Для того, щоб бути певними, що роззброєні комбатанти не повернуться до бойових дій чи не приєднаються до злочинних угруповань, необхідно зосередитися на стратегії їхньої реінтеграції у суспільство.

На сьогодні, за даними Генштабу, в Україні у бойових діях проти української армії беруть участь понад 25 000 громадян України. Тому навіть коли російські війська залишать окуповані території, нагальним залишиться питання реінтеграції цих людей. У світовій практиці роззброєння стосується не тільки кількості зданої зброї, але також зміни менталітету екс-комбатантів.

Тому Україна повинна розробити комплексну стратегію із роззброєння, демобілізації і реінтеграції учасників незаконних збройних формувань. Необхідно залучити міжнародних донорів та акторів (зокрема, ООН і Світовий банк), оскільки їх досвід і ресурси можуть бути вкрай важливими при розробці та реалізації програм РДР в Україні. Програма РДР в Україні повинна бути спрямована не лише на колишніх комбатантів, а й на військових ЗСУ.

Успішному роззброєнню та демілітаризації сприяє деталізація цього процесу у мирній угоді, яка не залишає простору для різночитань. Крім того, необхідною умовою є контроль над кордоном. Роззброєння і демобілізація будуть ускладнені, якщо Україна або міжнародна місія не буде контролювати всю ділянку кордону в зоні конфлікту. Оскільки існує ймовірність передачі зброї з сусідньої держави, що ускладнить роботу програми зі скорочення озброєнь.

АМНІСТІЯ

Більшість практиків конфліктного врегулювання дотримуються думки, що встановлення певних обмежень щодо кримінального переслідування необхідне, аби розпочати мирний процес. Амністія є необхідною умовою для успішної демобілізації та роззброєння учасників незаконних збройних формувань. Адже вимога «скласти зброю» буде виконана лише тоді, якщо вони не відчуватимуть страху за свою безпеку та життя.

Дебати щодо застосування амністії у процесі врегулювання конфліктів, як правило, ведуться навколо протиставлення «мир проти справедливості». Це протиставлення побудоване на двох крайніх стратегіях: забуття про минулі злочини і здійснення правосуддя, що включає судові вироки, комісії зі встановлення правди та компенсації.

Однак на практиці ці дві стратегії зовсім не є взаємовиключними, оскільки амністія не обов'язково означає забуття і безкарність, а здійснення правосуддя ризикує перетворитися в інструмент помсти та джерело нового конфлікту.

Світова практика використання амністії у постконфліктному

врегулюванні пропонує значну різноманітність законів про амністію та механізмів їх застосування. Однак звільнення від переслідування рядових учасників НЗФ зовсім не означало безкарність для осіб, винних у воєнних злочинах та грубих порушеннях міжнародного гуманітарного права (закони про амністію у Хорватії, Боснії, Македонії, Косово). Перелік цих злочинів чітко визначений у Римському статуті Міжнародного кримінального суду, оскільки йдеться про «найсерйозніші злочини, що викликають занепокоєння всієї міжнародної спільноти» і «не повинні залишатися безкарними».

Наприклад, хорватський закон про амністію від 1996 р. також передбачав амністію від кримінального переслідування та судового розгляду за злочинні діяння, вчинені під час війни. Водночас хорватський уряд на вимогу міжнародних посередників оприлюднив списки осіб, яких підозрювали у тяжких злочинах (списки воєнних злочинців), а тому вони не підпадали під амністію. Після цього ці особи фактично отримали змогу залишити територію Хорватії. Тобто сам факт розслідування або заочне засудження сприяло усуненню з політичного поля лідерів воєнного часу, підозрюваних у воєнних злочинах.

У рамках мирного процесу у Північній Ірландії уряд Великобританії погодився на «пришвидшене звільнення арештованих», механізм та строки якого визначались Белфастською мирною угодою. Засуджені частину строку відбували у в'язниці (в залежності від тяжкості скоєних злочинів) і на решту звільнялися під розписку.

Принципово те, що колишні ув'язнені могли знову бути заарештовані у випадку, якщо їх підозрювали у сприянні тероризму, або їхнє озброєне угруповання порушувало режим припинення вогню. Це означало, що звільненим ув'язненим було вигідно, щоб режим припинення вогню дотримувався.

Україні необхідно прийняти оновлений закон про амністію (він може мати іншу назву) учасників НЗФ, який би містив конкретні умови її надання та чіткі часові рамки. Паралельно з амністією слід впроваджувати заходи з розслідування та притягнення до відповідальності осіб, які винні у тяжких злочинах, та люстрації. Зважаючи на брак довіри до української судової системи, найоптимальнішим варіантом видається створення окремого органу за участі міжнародних правозахисних організацій для розгляду справ, пов'язаних із застосуванням амністії.

ВИБОРИ

Передчасне проведення виборів та/або неналежна підготовка до них не тільки не сприяє примиренню та реінтеграції, а й може спровокувати відновлення бойових дій. Зокрема, міжнародний досвід вирішення локальних конфліктів дає підстави вважати, що дотримання чіткої послідовності етапів мирного врегулювання є одним з ключових факторів успішної реалізації мирних угод.

Вибори можна проводити тільки на демілітаризованій території, а

кордони держави мають перебувати під її повним контролем або контролем міжнародних спостерігачів, інакше не існує жодних гарантій безпеки у день голосування, а також є висока ймовірність маніпуляцій щодо участі у виборах осіб, які не є громадянами держави. В успішних випадках врегулювання конфлікту – зокрема, в Хорватії, Боснії, Косово та Ліберії – вибори відбувалися після встановлення ефективного контролю за перетином кордону.

Участь міжнародних організацій у підготовці та моніторингу за виборами як спосіб забезпечення їхньої легітимності. Роль міжнародних організацій, передусім ОБСЄ, не повинна обмежуватися роллю спостерігача. Для гарантування прозорості та незалежності процесу слід розглянути можливість включення до складу центральної та місцевих комісій представників міжнародних організацій, передусім ОБСЄ. Понад те, вибори, організовані та проведені під керівництвом міжнародної структури, буде важче оскаржити. Розподіл обов'язків між міжнародними організаціями та національним урядом повинен бути чітко визначений у широкій мирній угоді, визнаній усіма сторонами конфлікту.

Тільки повернення тимчасово переміщених осіб (ТПО) і біженців у свої рідні міста і села здатне забезпечити довготривалий мир. Без їхньої участі можуть відбутися електоральні маніпуляції, які будуть нейтралізовані на наступних виборах, або вже під час формування місцевих органів влади. У Боснії міжнародні організації основну ставку робили на те, що ТПО і біженці голосуватимуть не «заочно», а особисто у місцях свого колишнього проживання. Однак для повернення потрібен час, що є додатковим аргументом на користь відтермінування виборів.

Забезпечення «нейтрального політичного середовища» під час передвиборчої кампанії. Важливу роль у створенні подібного середовища відіграють ЗМІ, а тому досвід Боснії є корисним щодо створення спеціального органу для моніторингу медіа-контенту на дотримання професійних стандартів журналістики.

Наперед визначена дата голосування (до фактичного проходження усіх етапів врегулювання конфлікту) підриває зусилля із забезпечення чесного та відкритого виборчого процесу. Рекомендація не поспішати особливо стосується міжнародних посередників, які фактично й легітимізують проведення виборів та їхні результати. Наприклад, вибори 1992 р. у Ліберії були визнані легітимними, попри відсутність вільного доступу до ЗМІ усіх політичних представників. Через авторитарні дії новообраного президента Тейлора у Ліберії через два роки після виборів почалася друга громадянська війна. У випадку Боснії ОБСЄ під тиском західних урядів санкціонувала проведення виборів, проігнорувавши відсутність низки умов для демократичного голосування. У результаті після національних виборів на провідних посадах опинилися особи, які були мало зацікавлені у повній реалізації мирної угоди.

Повний текст публікації «Досвід врегулювання конфліктів у світі. Уроки для України» доступний за посиланням: <https://drive.google.com/file/d/0B7>

i_OSucRX5wTzItc3Q1d0xMTGs/view.

Учасниками заходу було відзначено актуальність здійсненого ІСП дослідження і значення підготовлених в результаті рекомендацій для подальшого переговорного процесу. Наголошувалось також на важливості залучення громадського та експертного потенціалу до вироблення ефективних підходів і методик вирішення конфлікту на Сході, проявом чого і стало проведене ІСП дослідження і публічне обговорення його результатів. Було зазначено, що організація таких дискусійних майданчиків сприятиме налагодженню ефективної комунікації між владою та громадянським суспільством, відкритості влади та адекватному сприйняттю її політики з боку громадськості.

*(Інформація СІАЗ НБУВ за матеріалами прес-релізу
«Досвід врегулювання конфліктів у світі. Уроки для України»
Інституту світової політики)*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, ст. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. іст. наук

Уряд А. Яценюка: спочатку звіт, потім переформатування?

У середині грудня минулого року завершився перший рік роботи нинішнього уряду. Відповідно до закону, глава Кабміну повинен був виступити зі звітом перед Верховною Радою.

Прем'єр-міністр А. Яценюк дійсно прийшов до сесійної зали Верховної Ради, але не для звіту, а просто для виступу перед депутатами. Тоді це влаштувало всі політичні сили, оскільки звіт уряду передбачає аналіз його роботи й можливе прийняття за результатами кадрових рішень. У грудні ж було потрібно приймати бюджет-2016, а не займатися питанням уряду. Хоча вже тоді було багато розмов про те, що треба міняти Кабмін цілком або окремих міністрів.

Повноцінний звіт уряду перед парламентом очікується 16 лютого. За два тижні до цієї дати Кабмін опублікував його текст, який був також розісланий усім депутатам електронною поштою.

Утім, як зазначають політологи, в уряді розуміють формальність процедури цього звіту перед депутатами. Відзначається, що підготовлений документ «справляє враження типового продукту бюрократичної системи», уряд часом приписує собі заслуги, до яких він не причетний або причетний частково, з досліджень і звітів висмикується тільки позитивна інформація, а негативна замовчується тощо.

Як зауважує з цього приводу народний депутат М. Томенко, дискусії про

те, яким повинен бути наступний уряд і хто його очолить, здебільшого, на жаль, ведуться за формою, а не за змістом: «Навіть після того, як з Яценюка вдалося з боєм “вибити” річний звіт уряду у парламенті, все одно залишається відсутнім серйозний системний аналіз того, на що перетворили Україну із соціально-економічної та гуманітарної точки зору. У звіті Яценюка ви не знайдете параметрів та оцінок виконання ключового завдання, яке брали на себе і Президент, і коаліція, і уряд. Маю на увазі покращення якості життя людини. Зокрема, з точки зору соціально-економічних параметрів: чи збільшились тривалість життя, рівень доходів українців, чи покращився рівень послуг охорони здоров'я тощо. Для суспільства відповідь очевидна. Напевне, саме тому у звіті Яценюка відповідей на ці запитання немає».

Очікується, що після звіту Кабінету Міністрів у парламенті буде вирішено питання про кадрові зміни в Кабміні, про яке в українському політикумі вже тривалий час точаться дискусії.

Про це, зокрема, 4 лютого в ефірі 5 каналу заявив радник Президента П. Порошенка О. Медведєв. Відповідаючи на питання про заяву П. Порошенка щодо негайного переформатування уряду, він зазначив: «Негайно – це, я думаю, що означає в лютому. Кабінет Міністрів подав письмовий звіт до Верховної Ради. Я так розумію, що він має бути розглянутий в комітетах і на фракціях. І 16 лютого має вже відбутися вербальний звіт Кабінету Міністрів у Верховній Раді».

За словами О. Медведєва, переформатування відбудеться після того, як депутати висловлять свою позицію щодо роботи Кабінету Міністрів. «Очевидно, що в уряді повинні відбутися якісь кадрові зміни», – додав він.

Особливо гостро це питання постало після того, як 3 лютого міністр економічного розвитку А. Абронавичус заявив, що подає у відставку. Причиною він назвав різку активізацію блокування його роботи на посаді міністра, а також бажання деяких представників влади контролювати грошові потоки в «Нафтогазі» та оборонній промисловості. За його словами, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України стало таким бажаним міністерством саме після передачі в його відання компанії НАК «Нафтогаз», яка до цього перебувала в системі Міненерго.

Зокрема, А. Абронавичус назвав прізвище заступника голови фракції БПП І. Кононенка серед людей, які активно заважають йому працювати. (Безпосередньо І. Кононенко заявив, що таким чином А. Абронавичус намагається перекласти відповідальність за відсутність реформ на БПП).

«Ми навчилися справлятися з опором старої системи, але виявилось, що деякі з нових “доброзичливців” гірше старих. У мене і моєї команди немає бажання бути ширмою для відвертої корупції або підконтрольними маріонетками для тих, хто хоче в стилі старої влади встановити контроль за державними грошима. Я не хочу їздити в Давос, зустрічатися з іноземними інвесторами та партнерами і розповідати їм про наші успіхи, тоді як за моєю спиною вирішуються якісь питання в інтересах окремих людей», – сказав міністр.

У результаті Національне антикорупційне бюро України заявило, що починає власне розслідування щодо повідомлення про корупцію, яке прозвучало публічно.

Можливо, тему з відставкою та корупцією у вищих ешелонах влади і вдалося б «зам'яти», але західні партнери України чітко дали зрозуміти, що не помічати проблем вони не будуть.

Посли дев'яти найбільших західних країн (Канади, Франції, Німеччини, Італії, Литви, Швеції, Швейцарії, Великої Британії і США в Україні) оперативно зробили спільну заяву, висловивши підтримку міністру економічного розвитку та закликавши представників української влади відкинути «свої дріб'язкові розбіжності, назавжди залишити в минулому корисливі інтереси, які гальмували розвиток країни протягом десятиліть, і активізувати проведення необхідних реформ».

Глава представництва ЄС в Україні Я. Томбінський у свою чергу заявив, що Захід чекає від керівництва України пояснень ситуації, що склалася. «Ми зацікавлені в інформації та поясненні від Президента і Прем'єр-міністра, але впевнений, що не буде ніяких радикальних змін... і не буде [зміни] в шляху реформ. Цей шлях реформ не можна змінити. Україна і її лідери це також розуміють», – підкреслив Я. Томбінський.

Цю відставку із занепокоєнням сприйняли не тільки послы західних держав. Глава МВФ К. Лагард також заявила, що, якщо звинувачення міністра будуть підтверджені, це означатиме, що «антикорупційні ініціативи влади не спрацювали й Україні потрібно посилити роботу в цьому напрямі».

Допоки це не з'ясується, рішення про надання Україні чергового траншу від МВФ навряд чи варто очікувати, попри те що МВФ не керується політичними міркуваннями, заявила міністр фінансів Н. Ярецько. «Вони [МВФ] чекатимуть, поки буде зрозуміло, яка виконавча влада і чи бере вона на себе зобов'язання виконувати ті умови, за якими вже надали 6,7 млрд дол. і, імовірно, ось-ось [нададуть] наступний транш 1,7 млрд дол.», – сказала вона.

Н. Ярецько підкреслила, що для країни співробітництво з МВФ на сьогодні є дійсно критичним, оскільки інших кредиторів, готових давати кошти Україні на такий тривалий термін і за такими пільговими ставками, сьогодні немає.

Західні ЗМІ також не залишили без уваги ситуацію, що виникла в Україні.

Зокрема, видання Bloomberg пише, що відставка міністра А. Абромавичуса підкреслила зростаючу неспроможність України, у якій можна побачити прояви нереалізованих реформ, обіцяних ще за часів помаранчевої революції-2004. «Заяви Абромавичуса є дуже негативними для України. Щоб знову залучити інвесторів, Порошенко і його команда повинні продемонструвати, що друга революція не пройде даремно на конфлікти і косметичні зміни. Вони повинні довести, що викорінять корупцію і зроблять чистку в бізнес-середовищі... Зараз події не надто обнадійливі», – приводить

агентство слова старшого економіста IHS Global Insight у Лондоні Л. Геровкян.

«Відставка Абромавичуса викликає у Заходу асоціацію з 2005 р., коли розпад “помаранчевої команди” привів зрештою до камбека Януковича, тому вони вкрай нервово й болісно відреагували», – зазначив з цього приводу глава Центру «Третій сектор» А. Золотарьов.

Саме тому, як зазначає директор Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко, з боку західних країн пішла швидка і досить жорстка реакція на те, що відбувається в Україні. «Ця істеричність (боязнь повторення 2005 р. – Прим. авт.) зіграла посилену емоційну роль. Тому була дуже різка, майже моментальна реакція», – наголосив він.

Таку чітку й жорстку позицію західних партнерів не міг не взяти до уваги Президент П. Порошенко, який «дуже уважно» ставиться до питань міжнародної політики. «Зустрівся і поговорив з А. Абромавичусом... Він підтвердив, що протягом всього часу роботи в уряді мав повну мою підтримку його реформаторських ініціатив, як безпосередньо, так і через Нацраду реформ. З мого боку таке сприяння гарантовано і надалі. Вважаю, що Айварас повинен залишатися міністром і продовжувати реформи. Він пішов думати», – написав П. Порошенко на своїй сторінці у Facebook увечері 3 лютого.

Уже 4 лютого в Адміністрації Президента відбулася зустріч послів G7 з Президентом, Прем'єром і главою парламенту. Під час цієї зустрічі П. Порошенко заявив, що уряд має бути негайно перезавантажений, але міністри-реформатори мають лишитися. «Президент наголосив, що рішуче налаштований на продовження реформ, яких від влади чекає українське суспільство. Для цього необхідно негайно перезавантажити уряд. При цьому, за словами П. Порошенка, міністри-реформатори та їхні команди мають залишитися», – ідеться в повідомленні прес-служби АП.

Зі свого боку Прем'єр-міністр, виступаючи на засіданні Кабміну, сказав, що він поважає позицію міністрів, які «під політичним тиском змушені були написати заяви. Але ми пройшли занадто багато. У цій ситуації відставка – це втеча з поля бою. Моя позиція наступна: ми будемо далі боротися і працювати. Якщо когось це не влаштовує з депутатів і фракцій в парламенті, вони мають конституційне право зібрати 150 голосів, поставити резолюцію недовіри, знайти більшість і взяти на себе відповідальність». Крім того, А. Яценюк заявив, що проти уряду давно ведуть кампанію дискредитації, щоб «переділити потоки».

Також ЗМІ звертають увагу на те, що заява А. Абромавичуса спровокувала конфлікт між урядом і парламентською коаліцією. Зокрема, увечері 4 лютого Кабінет Міністрів зібрався на екстрене засідання, присвячене відставці глави Мінекономрозвитку. Сам він на засідання не прийшов. На цій зустрічі міністри аграрної політики О. Павленко, інформаційної політики Ю. Стець, охорони здоров'я О. Квіташвілі та інфраструктури А. Пивоварський відкликали свої заяви про відставку, а також висунули ряд вимог до коаліції.

Зокрема, міністр охорони здоров'я О. Квіташвілі, за його словами, прийняв рішення відкликати свою заяву про відставку після того, як дізнався про тиск, який чинився на міністра економічного розвитку і торгівлі А. Абромавичуса. (Про це глава МОЗ заявив в ефірі програми «Свобода слова» на телеканалі ICTV 8 лютого). «Коли я дізнався, які проблеми у Айвараса, як йому довелося важко, я зрозумів, що мої проблеми – не проблеми зовсім», – заявив О. Квіташвілі, кажучи про труднощі, з якими йому довелося зіткнутися на посаді міністра.

Глава МОЗ також пояснив, що після того, як він написав заяву про відставку, а парламент її не підтримав, він продовжує виконувати свої обов'язки в повному обсязі. Крім того, О. Квіташвілі зазначив, що йому було б шкода «кидати розпочаті реформи на півдорозі».

У цьому контексті оглядачі ЗМІ відзначають, що українці вперше стали свідками того, як одразу четверо міністрів, які раніше подали заяви про відставку, відкликали їх і оголосили про єдність урядової команди.

З цього деякі оглядачі роблять висновок про те, що у «виграші», принаймні на сьогодні, опинився А. Яценюк, який досяг своєї мети: розуміючи, що голосів за відставку уряду в парламенті немає, він сміливо заявив про те, що в разі рішення Верховної Ради щодо переформатування Кабміну останній має піти у відставку всім складом. «Ми чітко заявили наступне: ми всі прийшли однією командою і ми працюватимемо далі однією командою, і якщо буде прийнято рішення про те, що ця команда має бути змінена, ми підемо всі разом», – заявив А. Яценюк.

Можна зробити висновок, що таким чином А. Яценюк убив двох зайців, перекинувши м'яч на поле пропрезидентської команди: з одного боку, тепер в очах західних партнерів він виглядає політиком, який прагне закінчити початі реформи; з другого – він фактично позбавив Президента козирів у розмовах стосовно часткової заміни міністрів в його уряді. Якщо ж голоси за відставку Кабміну в парламенті таки знайдуться, відповідальність за всі подальші події, які можуть стати наслідком таких дій, цілковито ляже на плечі Президента.

Тож, за логікою А. Яценюка, повернення міністрів – це вже «переформатування» уряду. Тоді як Президент та його команда плекали неабиякі надії на звіт уряду, який має відбутися 16 лютого. На Банковій розраховували як мінімум змінити ряд міністрів і ще й додати кілька нових урядових посад за своєю квотою.

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Р. Бортник, аналізуючи інформацію про те, що міністри О. Павленко, Ю. Стець, О. Квіташвілі та А. Пивоварський відкликали заяви про відставку, зазначає, що повернення міністрів – це гарна картинка та імітація єдності. «Домінуючу роль зіграли послі. Можливо, Президент також мав розмову з міністрами, але він навряд чи зміг би вирішити це питання. Деякі з них подали заяви ще півроку тому й ніхто не міг переконати їх повернутися до уряду, – зазначає політолог. – Яценюк у цій ситуації взагалі ні до чого. Він просто вирішив учергове попіаритися».

Але, на думку експерта, проблеми, які призвели до відставок, нікуди не зникли. Це ситуативна домовленість, але не вирішення конфлікту. «Сьогодні це піар-повернення, яке дасть невеликий перепочинок, видимість стабілізації для західних партнерів і можливість отримати третій транш МВФ. Усе одно уряд в нинішньому складі приречений на переформатування і до середини березня це може відбутися, незважаючи на повернення міністрів», – пояснює Р. Бортник.

Що ж до можливого «повернення» міністра економіки, то в Мінекономрозвитку сказали, за яких умов повернеться А. Абромавичус. Він може відкликати свою заяву про відставку, якщо буде сформовано новий уряд з незалежних фахівців, заявила глава департаменту координації міжнародних програм МЕРТ О. Трегуб в ефірі Громадського радіо. «Шансів, що він (Абромавичус. – Прим. авт.) залишиться в нинішньому складі уряду, немає. Він налаштований на те, що він може повернутися до управління країною, тільки якщо буде якийсь новий ривок у розвитку нашої країни і парламент піде на те, щоб зробити новий уряд з людей, які є професійними незалежними фахівцями», – сказала вона.

О. Трегуб додала, що в такому випадку вся команда міністра залишилася б на своїх посадах, а в подальшому вони могли б залучити до лав уряду нових професіоналів. «Треба, щоб Президент проявив політичну волю: зміна Генпрокурора, зміна повністю уряду, мандат на формування повністю професійного уряду без політичних впливів. Це ідеальний сценарій. Але тоді б люди, як А. Абромавичус, повірили і їх стало б більше в уряді. І потрібно, щоб команда А. Абромавичуса залишилася, бо тоді вона привернула б до себе таких самих людей», – вважає представник міністерства.

Питання переформатування уряду активно обговорюється й народними депутатами. Зокрема, глава фракції БПП Ю. Луценко заявив, що відставки глави уряду вимагають три фракції: «Самопоміч», «Батьківщина» й Радикальна партія. Тому Кабмін з коаліцією повинні разом обговорити порядок зміни складу уряду. «Ключове питання, яке повинна обговорити коаліція з урядом – це порядок зміни складу уряду. Чи то ми підемо шляхом “Батьківщини” і “Самопоміч”, до якого зараз, наскільки я зрозумів, приєднався О. Ляшко, тобто будемо наполягати на відставці уряду і створенні нового. Чи то іншим шляхом, коли діючий Прем’єр буде вносити зміни в діючий уряд. Обидва шляхи законодавство не забороняє. Ми повинні прийняти політичне рішення, як буде правильно і результативно діяти український парламент, – пояснив Ю. Луценко, підкреслюючи, що сам схиляється до другого варіанта. – Потрібно відставити уряд і запропонувати Яценюку сформувати новий уряд».

Він запевнив, що у БПП немає конфлікту ні з «Народним фронтом», ні з Прем’єр-міністром А. Яценюком. «У нас конфлікт про методи роботи уряду. Нам вони здаються поверхневими, піарними, точковими. Усі реформи – в процесі, але і ми, і люди вимагаємо результатів», – заявив політик.

Зі свого боку позафракційний народний депутат С. Тарута в кулуарах Верховної Ради заявив, що Президент України П. Порошенко і Прем’єр-

міністр А. Яценюк досягли домовленості, що останній залишиться главою уряду ще на два-три місяці. При цьому, за словами С. Тарути, у складі Кабінету Міністрів відбудуться зміни. Таким чином, ситуація тимчасово «стабілізується».

Коментуючи заяву про відставку міністра економічного розвитку і торгівлі, нардеп заявив, що це А. Абромавичус мав подавати у відставку вже «на третій місяць» роботи в уряді, тому що він не має ні кваліфікації, ні компетенції для вирішення поставлених перед «головним міністерством у країні» стратегічних завдань.

Політолог В. Цибулько, торкаючись питання щодо переформатування уряду, зазначає, що «до звіту Кабміну ще може відбутися дуже багато несподіванок, особливо, якщо враховувати певну активність уже нових антикорупційних інститутів, то можна дочекатися зовсім іншої картини, ніж є станом на сьогодні».

На його думку, з А. Яценюком складається дуалістична ситуація. «З одного боку, НФ є другою за чисельністю фракцією. З іншого – щоб здійснювати реформи, потрібна довіра до реформаторів з боку суспільства. Яценюк не користується навіть найменшою довірою суспільства та зловживає вимушеною довірою Президента», – пояснює експерт.

Ситуація, за його словами, ускладнюється тим, що серйозні реформи, які потребують коротких термінів і жорстких дій, навіть не команда, а персонально А. Яценюк здійснювати не в змозі. «Він не бореться за реформи, а консервує себе на посаді. Очевидно, що весь пресинг на нього покликаний змусити А. Яценюка змінити логіку поведінки або справді змінити його на посаді», – проаналізував ситуацію В. Цибулько.

Директор Центру політичних досліджень «Пента» В. Фесенко зі свого боку зауважує, що, якщо ВР не затвердить звіт уряду, призначений на 16 лютого, «це можна буде вважати лише початком процедури відставки уряду Яценюка. Тому що незатверджений звіт ще не означає автоматичної відставки. Потрібно зібрати 155 підписів депутатів, а далі – голосування й відлік часу до створення нового уряду», – пояснив політолог.

Як зазначив експерт, наразі питання уряду залежить не від Прем'єр-міністра, спікера ВР чи Президента. Усе вирішуватиме парламент, тому на сьогодні ризиків для уряду А. Яценюка набагато більше.

Водночас нині важливо показати нашим західним союзникам картинку стабільності, тому ситуація в уряді на деякий час вщухне, прогнозує експерт, аналізуючи заяву А. Яценюка про те, що уряд піде повним складом, якщо буде звільнений хоча б один міністр. «Це шантаж з боку Яценюка, який він зараз може собі дозволити, тому що демарш Абромавичуса, точніше реакція західних партнерів і заяви МВФ, зіграли на користь Прем'єра. Яценюк зрозумів, що для нього це рятівне коло, і він намагається зараз, спираючись на цю ситуацію, шантажувати парламент», – пояснює політолог.

На думку В. Фесенка, це не розв'яже проблем і перезавантаження уряду все одно відбудеться. «Можливий такий варіант, що буде не звільнення окремих міністрів, а прихід нових. Вакантними зараз є позиції міністра

екології та віце-прем'єр-міністра. До того ж буде обговорюватися питання віце-прем'єра з європейської інтеграції, – припускає фахівець. – Існує аргумент, що уряд без першого віце-прем'єра – кульгавий уряд. Плюс монополія Прем'єра на апарат посилює ризики різноманітних схем, таємних угод. Тому питання про появу першого віце-прем'єра буде принциповим.

Питання відставки Яценюка не знімається з порядку денного, а просто на певний час відкладається. Воно буде вирішуватися після того, як Україна отримає відповідний транш від МВФ. ...Масове повернення низки міністрів – це якраз наслідок позиції наших міжнародних партнерів. Президент і Прем'єр, скоріш за все, провели з ними певну роботу».

На його думку, це необхідно для того, щоб показати, що ситуація в нас стабільна й ніхто не має намірів звільнити міністрів-технократів. «Це був демонстраційний акт, прагнення до стабільності», – підкреслив він.

Складно сказати, наскільки розуміють ситуацію наші західні партнери, зауважує В. Фесенко, тому що проблема не в тому, чи залишаться міністри-реформатори: «Перший момент у тому, що потрібно збільшувати реформаторське ядро в уряді. В цьому є потреба. Другий аспект – головним фактором нестабільності та критичного ставлення до цього уряду є А. Яценюк. Тому проблему все одно доведеться вирішувати».

Загалом же більшість експертів констатують, що нині очевидно одне: між основними політичними гравцями триває позиційне протистояння. Головна мета пропрезидентської команди – у будь-який спосіб змінити очільника уряду або бодай міністрів за його квотою. Навіть, якби довелось йти на перевибори парламенту. Завдання Прем'єр-міністра – зберегти за собою посаду та не допустити перевиборів до Верховної Ради.

Так чи інакше, зазначають фахівці, переформатування уряду не уникнути. Наступна «сигнальна» дата – звіт Кабміну, призначений на 16 лютого. Саме після нього стане зрозуміло, як розгортатиметься політична ситуація в країні найближчим часом. Варіантів лише три:

– часткове переформатування Кабміну. На цьому етапі уряд «посилують» новими міністрами від пропрезидентської команди, «залишаючи в спокої» очільника Кабміну та кількох його міністрів. Нібито саме про такий варіант уже домовилися А. Яценюк і П. Порошенко. «Майже зі 100-відсотковою вірогідністю будуть призначені нові міністри охорони здоров'я та екології, з укр. великою часткою ймовірності з'явиться перший віце-прем'єр. Список кандидатів у Кабмін від БПП ...з АП не узгоджувався і з імовірністю, близькою до 100 %, буде повністю переглянутий. З озвучених прізвищ шанс бути поданим до Кабміну має тільки В. Ковальчук», – поділився інсайдом з Банкової на своїй сторінці у Facebook політтехнолог Т. Березовець;

– у разі подальшої конфронтації можлива відставка Кабміну. Якщо на Банковій підуть на такий крок, то матимуть лише два шляхи для подальшого вирішення ситуації: або спробують створити нову коаліцію, або будуть змушені йти на дострокові парламентські вибори. Утім, у цій ситуації у Президента є фактор впливу: Конституція надає йому право після 60 днів

відсутності нової коаліції та уряду розпустити парламент, проте це не є його обов'язком. Таким чином, може бути знайдено тлумачення, за яким уряд у статусі виконуючого обов'язки працюватиме доти, доки в парламенті восьмого скликання таки сформується нова більшість. Цей варіант навряд чи сприятиме реформам і є ще одним додатковим фактором дестабілізації внутрішньополітичної ситуації в країні;

– політикам набридне домовлятися, й після відставки уряду всі йдуть на дострокові парламентські вибори без пошуків нових форматів коаліції. Для такого варіанта розвитку подій Президент у першу чергу має отримати умовну згоду від західних партнерів. Такий мандат довіри до Президента може бути наданий лише в одному випадку: ще до виборів він зможе вмовити основних політичних гравців узгодити новий склад наступного Кабміну без прив'язки до політичних квот. Тобто, умовно кажучи, кожна партія, яка б на виборах набрала 5 % голосів, запропонує узгоджений із партнерами перелік кандидатів на кожен міністерський портфель, після чого між ними буде проведений своєрідний праймеріз. За такого варіанта від своїх політичних амбіцій контролювати формування уряду повинні будуть відмовитися усі – і лідери найбільш рейтингових політичних сил, і Президент.

Водночас, на думку політолога В. Каспрука, ситуація з відставкою Кабміну вже навесні може спричинити більш серйозні процеси, інспіровані саме з боку РФ. «Важливо, щоб у перехідний момент, коли не буде Прем'єра та Кабміну, не почалися заворушення, які будуть інспіровані ззовні. Така загроза є. Путін вже зрозумів, що не зможе обійтися лише військовими зусиллями, і робить ставку на весняну дестабілізацію», – вважає експерт.

Загалом же в Україні вперше за часи незалежності виникла необхідність проведення змін в уряді шляхом поступових кадрових ротацій. Складний вузол взаємовідносин між основними політичними гравцями зрештою сформував обставини, коли відставка уряду не зможе розв'язати всіх проблем між владними інститутами.

У такому контексті зняти напруження могли б дострокові вибори парламенту, утім до них, по суті, не готова жодна політична сила. Крім того, вибори до Верховної Ради лише б додали динаміки кризовим процесам як у суспільно-політичному житті, так і в економіці на найближчі півроку.

Практично всі фахівці й політики солідарні в тому, що вихід один – домовлятися. Утім, жоден із учасників коаліції не хоче поступатися своїми інтересами й намагається якомога міцніше закріпитися в статусі головних реформаторів країни. Однак уперше за останні 25 років саме ротації в Кабміні спричинять можливі зміни в коаліційній угоді, а не навпаки.

Повернутися до парламентської більшості, а значить, і делегувати своїх представників до уряду планує Радикальна партія О. Ляшка. Це ще один сигнал, що навіть ті політичні сили, які б бажали взяти участь у позачергових парламентських виборах, розуміють зміну тренду та намагаються знайти своє місце в нових обставинах.

Годиною «Ч» для формування домовленостей має стати 16 лютого, коли парламент повинен заслухати звіт уряду з подальшим голосуванням за його збереження або відставку. Як прогнозує «Дзеркало тижня», шанси повної відставки А. Яценюка й переформатування уряду без зміни Прем'єра оцінюються як 60 на 40 %.

Якщо ж домовитися не вдасться або чийсь амбіції не будуть задоволені повністю, очевидно, на осінь доведеться готуватися до нових парламентських виборів. При цьому очевидно, що і «Народний фронт», і БПП дуже втратять свої позиції, тоді як «Батьківщина» й «Самопоміч», які найбільше й виступають за відставку уряду, можуть виграти. Утім, нова конфігурація парламенту може здатися ще більш проблематичною, ніж нинішня.

Є, щоправда, і третій шлях, озвучений істориком Б. Соколовим. «Очевидно, Абромавичус готовий буде залишитися, якщо полетять голови не тільки Кононенка, а й Генпрокурора Шокіна, а з уряду будуть видалені найбільш одіозні чиновники-корупціонери, які, зокрема, представляють політичну силу Яценюка», – наводить слова історика газета «День». Але цей шлях у нинішніх реаліях здається абсолютно фантастичним, пише Н. Позняк-Хоменко в статті «Приборкання норавливих» у газеті «Україна молода».

Поки що ж всі міністри, крім А. Абромавичуса, відкликали заяви про відставку, а уряд готується до звіту за 2015 р. і презентації програми на 2016 р....

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман закликав об'єднані територіальні громади та органи місцевого самоврядування активніше користуватися механізмом міжнародної допомоги. Про це спікер парламенту заявив під час круглого столу «100 днів об'єднаних територіальних громад: Здобутки. Проблеми. Перспективи» у вівторок.

«Дуже важливо, щоб кожен з присутніх, кожен орган місцевого самоврядування, а особливо зараз об'єднані територіальні громади, мали безпосередньо один або декілька міжнародних проектів, по-перше, які навчать, бо потрібні нові знання і реальний досвід; по-друге, проекти, які дозволять реально втілити той чи інший проект у життя, наприклад, освіта, охорона здоров'я, інші напрями», – заявив він.

В. Гройсман навів слова представників міжнародних партнерів, присутніх на круглому столі, які висловили готовність допомагати українським об'єднаним територіальним громадам, зокрема у створенні центрів надання адміністративних послуг. «Той, хто буде рухатися, в кого буде ініціатива, той отримає міжнародну підтримку», – зауважив він.

Голова парламенту навів приклад Вінниці, де з 2006 по 2013 р. вдалося залучити близько 700 млн грн міжнародної підтримки й допомоги у сфері охорони здоров'я та енергоефективності. «Кожен з вас може пройти

подібний шлях. Тому я закликаю усіх рухатися», – зауважив він.

Голова Верховної Ради порадив Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України чітко визначити технічну допомогу, яку можуть отримати об'єднані територіальні громади, та утворити координаційний механізм роботи з міжнародними партнерами.

Також Голова ВР подякував міжнародним партнерам: Європейському Союзу, країнам Європи, США, Канаді, Японії за підтримку України на «важкому шляху реформ» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 9.02*).

В. Гройсман наголосив, що об'єднання громад веде до відродження українського села та всієї української економіки.

Реформа з децентралізації, створення об'єднаних територіальних громад приведе до відродження українського села, а в підсумку до відродження української економіки. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи круглий стіл «100 днів об'єднаних територіальних громад: Здобутки. Проблеми. Перспективи» у вівторок.

«Ми з вами маємо запропонувати модель, і вона вже сьогодні у дії, відродження українського села, відродження національної економіки», – заявив він, звертаючись до представників територіальних громад, органів місцевого самоврядування, виконавчої влади та міжнародних партнерів.

В. Гройсман нагадав, що за 100 днів в Україні об'єдналися 159 територіальних громад. На підтримку об'єднаних територіальних громад передбачена окрема субвенція в розмірі 1 млрд грн, зазначив він.

Голова парламенту наголосив, що питання спроможності органів влади, органів місцевого самоврядування та територіальних громад в Україні сьогодні є ключовим. «Сьогодні мова йде про те, щоб створити об'єднані громади, які будуть здатні якісно надавати послуги тим, хто їх обирає», – зауважив він.

В. Гройсман підкреслив, що Верховна Рада відстояла фінансову децентралізацію в Державному бюджеті на 2016 рік. «Саме український парламент приймав рішення, які дозволяють і напрацьовувати закони, і приймати ці закони. І відповідним чином наша зустріч – свідчення того, що парламент не стоїть осторонь тих процесів, які відбуваються», – зазначив він.

За його словами, кошти, які надійдуть до місцевих бюджетів у результаті фінансової децентралізації, мають бути залучені на створення нових робочих місць, що сприятиме відродженню місцевої економіки. «Маємо це усвідомлювати і спільно докладати зусиль для того, щоб ми рухалися вперед. Ваші успіхи – це буде найкращий приклад успіху об'єднання територіальних громад, реформи місцевого самоврядування», – зазначив він.

За його словами, у кожному селі, громаді й місті мають бути створені належні умови для життя людей, зокрема у сферах освіти, охорони здоров'я, інфраструктури та культури. «Нам треба надати усі повноваження на місця для того, щоб ви могли повноцінно в межах своєї громади управляти землею.

Нам треба створити умови, щоб ви створили нормальні адміністративні центри і якісно надавали послуги своїм мешканцям. Це все той шлях, який ми з вами маємо пройти, – зазначив Голова ВР. – Ми з вами покликані на те, щоб дуже швидко вирішувати питання».

Разом з тим він наголосив, що отримана можливість добровільного об'єднання територіальних громад має бути використана для утвердження місцевої демократії. «Дуже важливо, щоби ми використали це не просто як можливість, а щоб ми довели людям, що ми не просто отримали кошти і можливості щось побудувати, а місцева демократія має бути у повній силі. Люди повинні усвідомити, що саме від них залежить те, як вони будуть жити сьогодні, через місяць», – наголосив В. Гройсман.

Разом з тим спікер Верховної Ради високо оцінив активну позицію і сміливість перших лідерів об'єднаних територіальних громад, які «провели колосальну роботу, щоб ці громади постали». «Ви ввійдете в історію як справжні лідери, які утворили успішну систему врядування на місцях», – зауважив він.

В. Гройсман запевнив у підтримці парламентом реформи місцевого самоврядування, децентралізації та об'єднання територіальних громад. «Ми як парламент України, я особисто як Голова Верховної Ради буду завжди з вами поряд до моменту, коли ми забезпечимо всеосяжний успіх», – наголосив він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 9.02).

В Україні необхідно оновити систему виконавчої влади і створити можливості для залучення молодих, освічених кадрів. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи церемонію вручення дипломів і премій молодим науковцям, педагогічним працівникам та молоді за внесок у розвиток парламентаризму й місцевого самоврядування в середу.

Голова парламенту наголосив, що одна з найголовніших проблем України сьогодні – слабкість державних інституцій, які «були сформовані за системи клановості і закритості».

На думку В. Гройсмана, побудова ефективної системи управління є одним зі стратегічних пріоритетів для України на найближчі роки. Керівник парламенту вважає одним з головних завдань на сьогодні підняти престиж влади і запустити систему «ліфтів», які приведуть у владу нову генерацію державних управлінців.

«Наше завдання в тому, щоби зруйнувати стару систему, побудувати абсолютно нову систему, яка за декілька, два-три роки, дозволить оновити виконавчу владу саме такими людьми, як ви – з досвідом, здобутками, на принципах доброчесності, професійності і, безумовно, патріотизму до нашої держави», – зазначив В. Гройсман, звертаючись до молодих науковців та педагогічних працівників (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 10.02).

Вручено щорічні премії Верховної Ради України.

10 лютого 2016 р. в урочистій обстановці Голова Верховної Ради України В. Гройсман, голова Комітету з питань науки і освіти Л. Гриневич і голова Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму А. Палатний вручили щорічні премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних і позашкільних навчальних закладів; найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок; за внесок молоді в розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 10.02*).

У Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки відбулися слухання щодо стабілізації ситуації у вугільній галузі та перспектив її розвитку до 2020 р.

У засіданні взяло участь понад 110 учасників. На заході були присутні народні депутати України, міністр енергетики та вугільної промисловості України В. Демчишин, представники центральної виконавчої влади, керівники державних підприємств, експерти в галузі енергетики, представники громадських організацій, лідери галузевих профспілок і журналісти.

У вступному слові заступник голови комітету І. Насалик зазначив: «Традиційне формування програм розвитку вугледобувних підприємств втратило свою актуальність. Беручи до уваги рівень технологічного оновлення промисловості в цілому в Україні, зокрема, з огляду на ступінь розкриття і підготовки вугільних родовищ та стан шахтного фонду, максимальний термін ефективного існування вугільної промисловості в Україні становить 25, максимум 30 років». Він також закликав до всебічної оцінки стану справ у вугільній галузі: «Підхід в оцінці діяльності кожного вугледобувного підприємства повинен враховувати наявність підготовлених запасів за результатами моніторингу підприємств на предмет можливості якнайшвидшого виходу на нульовий рівень рентабельності».

Голова підкомітету з питань вугільної промисловості М. Бондар порушив питання необхідності впровадження в галузі ринкових механізмів та адекватного ціноутворення на товарну вугільну продукцію з метою виведення державних вугледобувних підприємств на самоокупність. Також наголошувалося на необхідності прийняття проекту закону «Про внесення змін до Закону України “Державний бюджет України на 2016 рік” (щодо державної підтримки державних вугледобувних підприємств)» (реєстр. № 3813).

Міністр енергетики та вугільної промисловості України В. Демчишин запропонував своє бачення щодо оптимального сценарію політики уряду у вугільній галузі, який полягає в державній підтримці вугільної галузі в

перехідний період до приватизації підприємств (початку їх ліквідації/консервації) та створенні інвестиційно привабливих умов роботи вугільної галузі. Так, за його словами, необхідний обсяг коштів для стабілізації роботи державних вугледобувних підприємств у 2016 р. становить 2,4 млрд грн.

У заключному слові заступник голови комітету І. Насалик закликав учасників за результатами обговорення надати свої пропозиції для підготовки рекомендацій комітетських слухань органам державної влади (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 10.02*).

Голова Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності С. Рибалка закликає валютних позичальників надати пропозиції до проекту закону «Про реструктуризацію зобов'язань громадян України за кредитами в іноземній валюті, що отримані на придбання єдиного житла (іпотечні кредити)».

С. Рибалка звернувся до громадських об'єднань валютних позичальників, Громадської ради при Національному банку України, а також до усіх зацікавлених з відкритим листом, у якому пропонується до 16:00 12 лютого 2016 р. надати свої зауваження та пропозиції до законопроекту № 4004, поданого Кабінетом Міністрів.

Як повідомили інформаційному управлінню в прес-службі голови комітету, такий лист було підготовлено за результатами наради за участі представників Міністерства фінансів, НБУ, асоціацій банківського ринку та представників об'єднань позичальників 9 лютого. «Аби в найкоротші терміни ухвалити закон, який би не лише отримав підтримку парламенту, набрав чинності, а й був би виконаний та зняв значну частину суспільної напруги, він має бути максимально якісний, не містити норм із двозначним тлумаченням.

Нам необхідно ухвалити такий закон, який би допоміг позичальникам, а банки позбулися б частини проблемних кредитів. Наше завдання: допомогти як конкретним людям, так і всій системі», – ідеться у відкритому листі (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 10.02*).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (щодо забезпечення конституційних прав учасників кримінального провадження при визначенні та застосуванні запобіжних заходів)».

Законопроектом № 2870 пропонується внести до Кримінального процесуального кодексу (КПК) зміни, відповідно до яких не допускається

застосування будь-яких інших запобіжних заходів, крім взяття під варту, до осіб, які вчинили особливо тяжкі злочини (зміни до ст. 176 КПК); запроваджується такий вид запобіжних заходів, як підписка про невіїзд, і встановлюється можливість її обрання щодо підозрюваних, обвинувачених у вчиненні злочинів невеликої та середньої тяжкості (нова ст. 180-1 КПК у редакції проекту); передбачається, що в разі необхідності проведення відповідних процесуальних дій, а також отримання медичної допомоги підозрюваний, обвинувачений, щодо якого обрано запобіжний захід у виді домашнього арешту, має право залишати житло, повідомивши орган, у провадженні якого перебуває кримінальне провадження (зміни до ст. 181 КПК) тощо.

Під час розгляду на засіданні комітету необхідність прийняття законопроекту обумовлювалася тим, що практичне застосування окремих норм у чинній редакції КПК не лише створює потенційну загрозу правам і свободам людини, гарантованих Конституцією України, Загальною декларацією прав людини ООН, Конвенцією Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод, а й призводить до зловживань у частині застосування окремих положень процесуального закону.

При цьому задекларована концепція рівності сторін (обвинувачення й захисту) не отримала реального наповнення в КПК України. Натомість, обвинувачена особа, як і раніше, залишилася не стороною, а об'єктом кримінального переслідування.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого дасть змогу привести кримінальний процесуальний закон у відповідність до європейських стандартів кримінального судочинства з метою охорони прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 9.02*).

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Г. Немиря провів зустріч з головою Червоного Хреста в Україні А. Ешліманном.

Під час зустрічі сторони обговорили ситуацію в Україні, передусім на Сході України, і питання двостороннього співробітництва в розв'язанні гуманітарних проблем, пов'язаних з наслідками агресії Росії проти нашої держави.

Г. Немиря подякував голові делегації за роботу Червоного Хреста в Україні: гуманітарну допомогу нашим громадянам, сприяння звільненню військовополонених і пошуку зниклих безвісті на Сході України.

У цьому зв'язку А. Ешліманн укотре запевнив у готовності організації надавати допомогу тим, хто страждає від конфлікту.

Крім того, сторони обговорили підготовку до запланованих на 17 лютого парламентських слухань на тему: «Стан дотримання прав внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які проживають на тимчасово

окупованій території України та на території, не контролюваній українською владою в зоні проведення антитерористичної операції» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2016. – 10.02).

Комітет з питань культури і духовності провів громадське обговорення пропозицій і поправок до проекту закону «Про державну підтримку кінематографії».

Як зазначалося під час обговорення, Верховна Рада України 28 січня 2016 р. прийняла за основу проект закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» № 3081-д, виключивши з його тексту ст. 13 щодо Українського інституту кіномистецтв.

Під час підготовки до другого читання Комітет з питань культури і духовності провів 9 лютого 2016 р. громадське обговорення пропозицій та поправок до зазначеного законопроекту. В обговоренні взяли участь народні депутати України, представники центральних органів виконавчої влади, інтернет-спільноти, телекомунікаційного бізнесу, експертного середовища, громадськості, кінопродюсери і видавці.

Голова комітету М. Княжицький зазначив, що при підготовці законопроекту до другого читання, без сумніву, буде збалансовано питання щодо захисту авторських прав і недопущення цензури.

Він також наголосив, що членами комітету будуть розглянуті всі надіслані пропозиції (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2016. – 10.02).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко й директор-розпорядник МВФ К. Лагард домовилися підготувати «дорожню карту» пріоритетних реформ.

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з директором-розпорядником Міжнародного валютного фонду К. Лагард.

Глава держави підкреслив, що Україна продовжить реформи, незважаючи на кризу у відносинах між урядом і парламентською коаліцією. Президент наголосив на необхідності перезавантаження Кабінету Міністрів без дострокових парламентських виборів, які лише поглиблюють політичну кризу й погіршать умови для проведення реформ.

П. Порошенко підкреслив, що налаштований на рішучі дії для забезпечення політичної і фінансової стабільності в державі.

Президент України й директор-розпорядник МВФ домовилися підготувати «дорожню карту» пріоритетних реформ, які нададуть нового імпульсу взаєминам з Міжнародним валютним фондом. Вони також погодилися щодо необхідності термінового ухвалення українським

парламентом усіх реформаторських законів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 10.02).

Президент наголошує на необхідності невідкладного розгляду Верховною Радою України пакета законопроектів, необхідних для повного виконання Україною своїх зобов'язань, які стосуються запровадження безвізового режиму з Європейським Союзом.

Під час наради з керівним складом Національного антикорупційного бюро глава держави висловив сподівання, що найближчим часом спільно з урядом, за участі Міністерства юстиції та Міністерства закордонних справ будуть доопрацьовані позиції щодо спецконфіскації. «Майно переписали на третіх осіб, а потім де його шукати і як його шукати, ніхто не знає, – зауважив Президент і нагадав, що це стандартна норма Європейського Союзу. – Як би ти не ховав майно, яке набуто злочинним шляхом, якщо не можеш пояснити джерел його походження, воно може бути конфісковано державою».

Президент також наголосив, що ситуація є подібною й з електронними деклараціями, з Національним агентством запобігання корупції. Щодо останнього він зазначив, що його створення, на жаль, блокується: «Обрали трьох членів, які ніяк не можуть зібратися і започаткувати роботу агентства, яку від нього чекає 43 млн українців», – сказав Президент і наголосив, що він не має намірів з цим миритися.

Глава держави також акцентував увагу присутніх на необхідності вдосконалення процедури призначення антикорупційного прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. При цьому він зазначив, що зміст цих змін уже погоджено з Міжнародним валютним фондом і Європейським Союзом.

«Внесення на цьому тижні і голосування на наступному тижні цих чотирьох законів, які відносяться до пакета щодо запровадження безвізового режиму між Україною та ЄС, буде остаточним виконанням усіх вимог, які стоять перед Україною в цьому питанні. Я би дуже хотів, щоб з другого півріччя українці мали можливість їздити до Європейського Союзу без віз», – підсумував П. Порошенко та зауважив, що для цього потрібна також ефективна робота Національного антикорупційного бюро України.

«Ми маємо продемонструвати і завоювати довіру, що ми готові безкомпромісно, ефективно і рішуче боротися з корупцією. І тут я на вас, дорогі партнери, дуже покладаюся», – наголосив глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 9.02).

Президент України П. Порошенко підписав Указ «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до

2025 року “Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація”».

Зазначена Національна стратегія розроблена на виконання Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» з метою формування умов для оздоровчої рухової активності та здорового способу життя для формування здоров'я громадян як найвищої соціальної цінності в державі.

Кабінет Міністрів до 1 липня поточного року має розробити план заходів щодо реалізації Стратегії на період до 2025 р. і забезпечення підготовки та оприлюднення щороку, до 15 лютого, звіту про виконання плану в попередньому році. Обласні, Київська міська державні адміністрації щороку в місячний термін розробляють і затверджують план регіональних заходів на рік, що настає за плановим.

Стратегія визначає ряд основних завдань, серед яких розроблення та затвердження рекомендацій з оздоровчої рухової активності як документа, що міститиме конкретні вказівки стосовно обсягів, інтенсивності, форм і видів рухової активності для зміцнення здоров'я осіб різної статі та віку, розроблення комплексу показників для оцінки рівня фізичного здоров'я різних груп населення.

Також серед завдань – сприяння створенню всеукраїнського фонду розвитку рухової активності та здорового способу життя «Активна Україна – здорова нація» з метою залучення позабюджетних коштів для розвитку матеріально-технічної бази масового спорту та заохочення осіб, які мають достатній рівень оздоровчої рухової активності, ведуть здоровий спосіб життя.

Передбачається також формування інфраструктури сучасних і привабливих спортивних споруд за місцем проживання, у місцях масового відпочинку громадян, на базі загальноосвітніх навчальних закладів, які мають бути легко доступні для різних верств населення, насамперед малозабезпечених, упорядкування мережі центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та вдосконалення нормативно-правової бази їхньої діяльності.

Також відзначена необхідність збільшення кількості загальнодоступних спортивних заходів для активного сімейного відпочинку в місцях масового відпочинку громадян; облаштування безпечних маршрутів для пішогодного, велосипедного, водного туризму; створення мережі літніх шкіл плавання на відкритих водоймах, акцентується на необхідності вдосконалення законодавства щодо підтримки та стимулювання суб'єктів сфери фізичної культури та спорту тощо.

У рамках програми також мають бути розроблені проекти будівництва комунальних спортивних комплексів, плавальних басейнів; організації виробництва модульних спортивних споруд із застосуванням сучасних технологій для задоволення потреб населення в оздоровчій руховій активності й забезпечення їхнього будівництва за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, незаборонених законодавством.

Очікується, що результатом реалізації Стратегії стане скоординована

діяльність суб'єктів різних секторів соціально-економічної сфери державної політики, що сприятиме зміні поведінки громадян на користь використання оздоровчої рухової активності та ведення здорового способу життя і формування здоров'я, збільшення щороку на 1 % кількості громадян, які мають достатній рівень оздоровчої рухової активності, ведуть здоровий спосіб життя (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 10.02).

У парламенті України був зроблений перший крок щодо ухвалення змін до Конституції, «які дадуть можливість провести як повну переатестацію суддів, так і змінити судову систему країни в цілому»: «Ми очікуємо, що український парламент проголосує в другому читанні за ці зміни до Конституції одночасно з новим законом про судоустрій та статус суддів», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 10 лютого, на засіданні спільної колегії Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України «Від нової поліції до нової юстиції та безпеки громадян».

Глава уряду зазначив, що в назві колегії міститься план реформ, який необхідно провести в 2016 р., – як у правоохоронній системі, так і в системі нової юстиції.

«Наша ціль – це запровадження реальної справедливості в Україні. Справедливість – це тоді, коли українські суди є чесними, виносять вироки виключно на підставі закону та справедливості. Це тоді, коли українська судова система є повністю незалежною», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.02).

«Уряд України звернувся до Президента та до Верховної Ради з тим, щоби Президент і Верховна Рада надали своїх кандидатів до конкурсної комісії на обрання директора Державного бюро розслідувань», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 10 лютого, на засіданні спільної колегії Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України «Від нової поліції до нової юстиції та безпеки громадян».

Глава уряду нагадав, що парламентом було підтримано рішення уряду щодо створення ДБР. «Державне бюро розслідувань як новий незалежний орган отримує функцію слідства та відповідну процесуальну компетенцію щодо розслідування ряду кримінальних справ», – підкреслив він.

А. Яценюк також наголосив, що «і сама прокуратура потребує подальшої реформи» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.02).

В Україні повинен відбутися перехід від радянської тюремної системи до системи виправлення. Побудований ще царською Росією

Лук'янівський слідчий ізолятор повинен бути закритий, наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 10 лютого, на засіданні спільної колегії Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України «Від нової поліції до нової юстиції та безпеки громадян».

«Зараз дух українських слідчих ізоляторів і колоній – це ще дух царської Росії, тюрми народів», – сказав він.

А. Яценюк наголосив, що побудований ще царською Росією Лук'янівський слідчий ізолятор повинен бути закритий: «Там умови, при яких неможливо не те що жити, а виживати неможливо. Це система знущання над громадянином, відносно якого ще немає судового вироку і який ще перебуває під слідством. Бувало, що таке слідство тривало роками, і невинувата людина могла перебувати в цих нелюдських умовах».

Глава уряду повідомив, що на цьому засіданні буде презентована реформа, яка полягає в «переході від радянської тюремної системи до системи виправлення, яка дає можливість громадянину, який засуджений, повернутися в нормальне життя, отримати роботу, соціалізуватися та стати частиною українського суспільства» *(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.02).*

Прем'єр-міністр України А. Яценюк звернеться до парламенту підтримати принципи, виголошені урядом: «Це принципи нової політичної співпраці, нової відповідальності кожного перед країною. Політичні ігрища, які проходять останнім часом, надто дорого можуть коштувати для країни. Мова йде не про персоналії, мова йде про цінності та майбутнє держави», – підкреслив глава уряду в середу, 10 лютого, на засіданні спільної колегії Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України «Від нової поліції до нової юстиції та безпеки громадян».

А. Яценюк нагадав, що 4 лютого на позачерговому засіданні уряду члени Кабінету Міністрів України оголосили про нові принципи для нової України: «Це повна нетерпимість до корупції у всіх сферах. Це повна нетерпимість до політичного втручання та закулісної політики в країні. Це чесна та прозора приватизація і призначення політично незалежних директорів на державні компанії, як ми зробили в компанії НАК “Нафтогаз України”. І це стосується інших 60 найбільших державних компаній».

Серед принципів, підкреслив він, – повнота відповідальності міністра за ту галузь, яку він очолює, і за ту політику, яку цей міністр провадить: «Це політична воля всього українського політичного класу до реальних змін. Коли я кажу про зміни, це не просто виконання якоїсь програми, а слідування складному, але правильному шляху реформ, які потрібні цій країні, і незворотність цих реформ».

Хто би не сидів у яких кріслах, нова політика та нова країна ставить для себе ключові пріоритети: повага до громадянина, відповідальність перед державою, політична відповідальність будь-кого з усього політичного класу в

країні, чи це уряд, чи це парламент, чи це інші інститути влади, ефективність роботи всіх органів державної влади, прозорість роботи всіх державних компаній. І наявність політичної волі Президента, уряду та парламенту в слідуванні цих принципів.

Для того щоб ці принципи стали реальністю, нам необхідна повна та всеціла підтримка українського парламенту, українського Президента. І я переконаний, що Президент поділяє ці принципи, – і відкритий та чесний діалог з суспільством. Політичні ігрища, які проходять останнім часом, надто дорого можуть коштувати для країни. Мова йде не про персоналії, мова йде про цінності та майбутнє держави».

Україні допомагатимуть лише тоді, «коли весь світ буде бачити, що ми самі допомагаємо собі, рухаємо країну вперед і робимо ці кроки спільно». «Якщо ми будемо слідувати цим принципам, то наші західні партнери будуть надалі підтримувати Україну, – наголосив глава уряду та висловив вдячність західним партнерам за беззастережну підтримку. – Ми усвідомлюємо свою відповідальність. Політична криза, яка є сьогодні, – це шанс. І ми цей шанс зобов'язані використати» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.02*).

«Зміна як правоохоронної системи, так і системи юстиції потребує реальної підтримки всього уряду України та всіх наших західних партнерів. Це в першу чергу зміна відношення до громадян країни, забезпечення їхньої безпеки, громадського порядку, спокою та миру в країні», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 10 лютого, на засіданні спільної колегії Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України «Від нової поліції до нової юстиції та безпеки громадян».

А. Яценюк відзначив реформи, проведені Міністерством внутрішніх справ: «Створена нова Національна поліція. Молоді люди, які пройшли тестування та тренування, вийшли на охорону громадського порядку. Ці молоді українські поліцейські забезпечують безпеку українських громадян».

Він висловив вдячність Європейському Союзу, Сполученим Штатам Америки, Канаді та Великій Британії за серйозну підтримку реформи як Національної поліції, так і Національної гвардії.

Національна гвардія, підкреслив А. Яценюк, фактично була збудована з нуля. Подальший план реформування Національної гвардії, зазначив він, також потребує підтримки країн «великої сімки» та Європейського Союзу.

У 2016 р. необхідно продовжувати й реформи, започатковані Міністерством юстиції: «Міністерство юстиції розкрило всі реєстри, створило механізм безоплатної правової допомоги для мільйонів українських громадян. Сьогодні Міністерство юстиції презентує реформу, яку можна назвати “від міністерства бюрократії до міністерства справедливості”».

Глава уряду також нагадав, що звіт Європейської комісії доводить, що Україною виконані всі критерії для отримання безвізового режиму з ЄС.

Водночас він наголосив на необхідності внести зміни в ряд законів щодо лібералізації візового режиму: «Парламент на наступному пленарному тижні повинен проголосувати додаткові закони, які вже розроблені урядом України та відправлені Президенту України для того, щоби такі закони парламентом розглянуті були як першочергові».

А. Яценюк зазначив, що Державна міграційна служба вже розпочала процес видачі біометричних паспортів і нових ідентифікаційних карток громадянина та «нарешті позбавилася старого радянського паспорта» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.02*).

У відповідь на звернення Міністерства охорони здоров'я України прибула європейська місія ВООЗ, яка провела робочу консультаційну та методологічну зустріч з модераторами підгруп, які займаються процесом розробки Національної політики з лікарського забезпечення.

Науково-методологічну та коучингову сесію очолила директор департаменту технології охорони здоров'я та лікарських засобів Європейського регіонального бюро ВООЗ Х. Петерсен за участі співробітника департаменту Г. Деде, експерта ВООЗ з питань забезпечення якості лікарських засобів Ж.-М. Кодрона та національного фахівця у справах фармацевтичного забезпечення бюро ВООЗ в Україні С. Князькова. Міністерство охорони здоров'я України представила перший заступник міністра О. Павленко, яка координує законодавче врегулювання майбутньої Національної політики лікарського забезпечення.

Відкриваючи першу робочу зустріч експертів ВООЗ з національними експертами України, О. Павленко зазначила, що 2016 р. має стати поворотним у методології лікарського забезпечення України, це є одне із завдань, поставлених у рамках процесу реформування системи охорони здоров'я. Також підкреслила, що у процесі розробки Національної політики лікарського забезпечення Україна орієнтуватимуться на рекомендації ВООЗ. «Міністерство наголошує на важливості та необхідності формулювання державної політики у сфері обігу лікарських засобів і запровадження механізмів її впровадження, моніторингу ефективності у досягненні визначених цілей та пріоритетів. Опіраючись на міжнародні стандарти, техніко-методологічна підтримка Всесвітньої організації охорони здоров'я сьогодні є дуже нагальна та цінна для всіх учасників процесу», – наголосила вона.

Міністерство охорони здоров'я, за її словами, забезпечує автономність роботи підгруп і мобілізацію ресурсів як на національному, так і на міжнародному рівні, сприяє в доступі до найкращої методологічної підтримки заради якості та об'єктивності процесу.

Х. Петерсен нагадала, що основними цілями та стратегіями, на які спрямована Національна політика лікарського забезпечення, має стати доступність, якість і раціональне використання лікарських засобів, задля реалізації чого необхідним буде налагодження:

- ефективної та прозорої системи закупівель лікарських засобів за державні кошти;
- покращений доступ до лікарських засобів і виробів медичного призначення через дерегуляцію ринку;
- впровадження стратегічного довгострокового планування закупівель вакцин і основних життєво необхідних лікарських засобів.

Національна політика лікарських засобів, за її словами, це план дій з чіткими термінами та стратегіями їхнього виконання, який має враховувати думку зацікавлених сторін, орієнтуватися на динаміку політичних процесів, дотримуватися постійного моніторингу та аналізу ситуації.

Як відомо, розробку Національної політики лікарського забезпечення розпочато за участі широкого спектра учасників фармацевтичного сектора 25 січня 2016 р. Обрано модераторів і склад підгруп, узгоджено принципи взаємодії та критерії формулювання документів, що їх буде покладено в основу майбутньої національної політики. Визначено її основні компоненти, визначені ВООЗ, що відображають напрями роботи кожної із підгруп – це, нагадаємо, відбір основних лікарських засобів, доступність лікарських засобів, фінансування системи забезпечення лікарськими засобами, налагодження системи поставок, регуляторні аспекти та забезпечення якості лікарських засобів, раціональне застосування лікарських засобів, дослідження лікарських засобів, розвиток кадрового забезпечення, моніторинг і оцінка.

Захід, що відбувся 10 лютого, є першим з цілого ряду техніко-методологічних сесій на підтримку процесу розробки національної політики щодо лікарських засобів (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 10.02*).

Міненерговугілля розробило проект закону «Про розкриття інформації у видобувних галузях». 9 лютого у Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки відбулася нарада з обговорення оприлюдненого Міністерством зазначеного проекту закону. Його метою є створення передумов для подальшого впровадження Україною Ініціативи прозорості у видобувних галузях (ЕІТІ).

Під час наради учасники детально обговорили зазначений законопроект щодо вдосконалення його окремих положень задля того, аби він максимально враховував позицію всіх сторін, залучених до процесу ІПВГ в Україні.

Під час зустрічі народні депутати, представники експертних середовищ, видобувних компаній та фахівці Міненерговугілля спільно визначили ряд питань, що потребують узгодження та доопрацювання. Спільне завдання – внести до парламенту на голосування максимально ретельно опрацьований та готовий документ.

Зокрема, увагу було приділено визначенням обсягу інформації, що має подаватися, суб'єктам, які мають звітувати в рамках ІПВГ, особливостям звітування за наявності угод про спільну діяльність, питанню накладення та

адміністрування штрафів за ненадання або неналежне подання інформації (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)). – 2016. – 10.02).

За ініціативи Міністерства фінансів 9 лютого 2016 р. відбулося перше засідання міжвідомчої робочої групи щодо управління фіскальними ризиками за участі представників німецької делегації. Ця група має на меті запровадити новий, європейський підхід до оцінювання діяльності державних підприємств і впливу їхньої діяльності на державний бюджет.

На сьогодні в Україні існує понад 3340 підприємств державної власності, з яких 45 % не працюють. Інші 55 % держпідприємств, що здійснюють активну економічну діяльність, понесли збитки в обсязі 115 млрд грн, що становить 7,2 % від ВВП країни. Ці підприємства володіють активами сумарною вартістю 870 млрд грн, чи 22 % від ВВП, загальний обсяг дивідендів, сплачених ними до бюджету, за результатами 2014 р. становить лише 0,7 % від загального обсягу доходів держбюджету.

Низька ефективність державних підприємств створює значні фіскальні ризики для бюджету країни через:

- зниження надходжень до бюджету через зниження перерахування податків і дивідендів державними підприємствами;
- потенційні загрози, що несуть у собі гарантовані державою боргові зобов'язання держпідприємств;
- хронічне недофінансування держпідприємств, що може призвести до збільшення потреб у прямому фінансуванні окремих видів діяльності з бюджету.

Крім питання ефективності та впливу на бюджет, саме з керуванням державними підприємствами пов'язана лєвова частка звинувачень у корупції та політичному тиску.

З метою мінімізації цих ризиків, збільшення прозорості та запобігання корупції, уряд наполягає на якнайскорішій приватизації більшості державних підприємств і зменшенні кількості тих держпідприємств, що залишилися. Також Міністерство фінансів має на меті розпочати системну роботу щодо оцінки фіскальних ризиків від роботи держпідприємств, а також мінімізації негативного впливу діяльності державних підприємств на бюджет і фіскальну політику країни в цілому.

Важливим кроком є створення міжвідомчої робочої групи за ініціативи Міністерства фінансів, що буде скоординовано працювати над розв'язанням цієї проблеми. До складу робочої групи увійшли представники Міністерства фінансів, Міністерства економічного розвитку та торгівлі, Фонду державного майна, Міністерства інфраструктури, Міністерства аграрної політики та продовольства, Міністерства енергетики та вугільної промисловості.

«Ми дякуємо уряду Німеччини за візит їхньої делегації, яка має визначити, чим може бути корисний досвід Німеччини в цій галузі для Міністерства фінансів та уряду. Ми впевнені, що участь міжнародних партнерів допоможе реалізувати кращі практики управління фіскальними

ризиками під час бюджетного процесу», – зазначила з цього приводу міністр фінансів Н. Ярецько (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 10.02).

Міністерство внутрішніх справ України здійснюватиме повний комплекс заходів з відбору, підготовки та навчання кандидатів до миротворчих підрозділів.

Кабінет Міністрів нормативно врегулював питання діяльності МВС з підготовки українських миротворців, внівши відповідні зміни до п. 4 Положення про МВС України, затвердженого Постановою уряду від 28 жовтня 2015 р. № 878.

Зокрема, МВС організовує залучення до складу національного контингенту та національного персоналу осіб серед військовослужбовців Національної гвардії, поліцейських Національної поліції та осіб рядового та начальницького складу Державної служби України з надзвичайних ситуацій, а також забезпечує їхню участь у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 9.02).

ПОЛІТИКА

В Європарламенті устроят українську неділю.

С 29 лютого тема реформи українського парламенту стане основною в Європарламенті. Об цьому на сторінці в Facebook повідомив Д. Столярчук, прес-секретар спікера Верховної Ради.

Он відзначив, що стартує Ukrainianweek з Конференції високого рівня ЄП і Верховної Ради по приводу «розвитку спроможностей ради реформ». В заході примет участь керівництво парламенту, включаючи спікера ВР України В. Гройсмана і керівництво фракцій, і керівництво Європарламенту.

Он також доповнив, що в наступні дні устроят численні дискусії о внутрішній реформі українського законодавчого органу – для покращення його відносин з громадянами, групами суспільства, а також по приводу відносин між законодавчою і виконавчою владою (*УРА-Інформ (<http://ura-inform.com>)*). – 2016. – 10.02).

Переговори контактної групи відносно мирного врегулювання ситуації на Донбасі можуть бути перенесені на 24 лютого. При цьому остаточна дата залежить від зустрічі представників МІД «нормандської четвірки». Об цьому повідомив представник «ДНР» Д. Пушилін.

Он відзначив, що ситуація залишається в неопределеному стані, адже з однієї сторони було запрошення на 12 число – провести скайп-

конференцию контактной группы, но, возможно, возникнут сложности и с этим, потому что все упирается в проведение встречи в «нормандском формате». Также он добавил, что как только будет встреча, появится и возможность обсуждать дату (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2016. – 10.02).

ОБСЕ заявляет о растущей опасности на Донбассе.

Состояние безопасности на востоке Украины продолжает ухудшаться, заявил спецпредставитель ОБСЕ в контактной группе по Донбассу М. Сайдик, передает РИА Новости (<http://korrespondent.net/ukraine/3627664-obse-zaiavliaet-o-rastuschei-opasnosti-na-donbasse>).

"Общее состояние безопасности в зоне конфликта на востоке Украины, которое продолжает ухудшаться, было в центре внимания обсуждения рабочей группы по вопросам безопасности... Координатор группы по безопасности посол Эртугрул Апакан напомнил сторонам об их обязательствах полностью соблюдать режим прекращения огня и осуществить отвод тяжелого вооружения", - сказал он.

Представитель ОБСЕ отметил, что затягивание процесса разминирования приводит к жертвам среди мирного населения.

"Сегодня я узнал печальную новость о том, что на противотанковой mine подорвался микроавтобус, что вызвало смерть гражданских лиц. Я хотел бы выразить свои сердечные соболезнования родным и близким погибших... Эта трагедия подчеркивает актуальность разминирования в зоне конфликта, которое обсуждалось сегодня, включая обозначение и нанесение на карту определенных зон минирования", - добавил он.

Отметим, кроме подрыва микроавтобуса, 10 февраля у донецкого аэропорта на "растяжке" подорвались трое украинских военных, один из них погиб (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 10.02).

НАТО усиливает присутствие в Восточной Европе.

Министры обороны стран Альянса приняли решение о расширении присутствия в Средиземноморье и Черном море (<http://korrespondent.net/world/3627604-nato-usulyvaet-prysutstvye-v-vostochnoi-evrope>).

Министры обороны 28 стран-членов НАТО на встрече в Брюсселе одобрили предложение об усилении военного присутствия Альянса на Востоке Европы, заявил Генсек НАТО Й. Столтенберг, передает «РИА Новости».

«Министры договорились о расширенном присутствии на восточном фланге. Нападение на одного члена НАТО будет рассматриваться как нападение на весь Альянс, – сказал он. – Военные специалисты по планированию проведут консультации по масштабам и составу этого расширенного военного присутствия, начиная с весны этого года». Он также

уточнил, что НАТО уже развернуло шесть штабов в Восточной Европе. Кроме того, еще два новых штаба будут размещены до конца года. Генсек Альянса сообщил, что США определились «по плану увеличения присутствия их сил в Европе путем ротации на постоянной основе бронетанковых и механизированных подразделений».

Й. Столтенберг также сообщил, что министры договорились о расширении военно-морского присутствия в восточном Средиземноморье и в Черном море.

Ранее газета Daily Telegraph писала, что «в рамках этого плана по батальону от 500 до 1000 солдат из США, Великобритании и Германии могут быть направлены в Эстонию, Латвию, Литву, Польшу, Румынию и Болгарию» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 10.02).

С. Лавров отмечает, что США намерены добиться мира в Украине в этом году.

Глава МИД РФ С. Лавров заявил, что, по мнению Москвы, США хотят добиться реального результата по кризису в Украине в 2016 г. Об этом он сказал в интервью «Московскому комсомольцу» (<http://korrespondent.net/world/russia/3627313-lavrov-ssha-namereny-dobytsia-mira-v-ukrayne-v-etom-hodu>).

«Возможно, главным мотивом является необходимость предъявить что-то общественности по завершении срока Б. Обамы на посту президента США», – предположил С. Лавров.

Министр также заявил, что в переговорах по урегулированию кризиса на Донбассе Киев перешел практически к языку ультиматумов. «Украина требует практически выполнения ультиматумов: чтобы сначала из Донбасса ушли все, кто хоть как-то влияет на эту ситуацию, чтобы Донбасс, по сути дела, сложил оружие, и только после этого они будут думать, дать ли какую-то децентрализованную власть, отреформировать ли конституцию – это все ставит минские договоренности с ног на голову», – отметил дипломат.

Что касается Крыма, С. Лавров считает, что с течением времени все страны признают его частью России. «Признание Крыма мировым сообществом произойдет по мере того, как работать на полуострове начнут крупные зарубежные компании и никто не сможет отрицать произошедших там изменений», – заявил С. Лавров.

Напомним, 15 января заместитель госсекретаря США В. Нуланд встретила с помощником президента России В. Сурковым в Калининградской области. Позже в американском посольстве рассказали, что на встрече обсуждалась ситуация на Востоке Украины и необходимость полной реализации минских соглашений (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 10.02).

В Україні готують документ щодо захисту кримських татар у світі.

В Україні готують документ, який є комунікаційною стратегією публічної дипломатії кримських татар. Про це повідомила радник міністра інформаційної політики України у справах Криму Е. Джепарова, передає УНН з посиланням на «Крим. Реалії».

«Документ, над яким ми працюємо, по суті, є комунікаційною стратегією по позиціонуванню кримських татар у світі та захисту їхніх прав. У рамках роботи фокус-груп було виявлено, що кримські татари не хочуть сприйматися світом, як народ, який постійно страждає. Тут важливий акцент у тому, що, незважаючи на трагічну історію, народ продовжує боротьбу за свої права, причому виключно ненасильницькими засобами, понад півстоліття», – повідомила Е. Джепарова.

За її словами, документ буде рекомендований меджлису кримськотатарського народу та організаціям, що працюють з Кримом.

Стратегія публічної дипломатії кримських татар реалізується в рамках проекту «Захист прав кримськотатарського народу засобами публічної дипломатії», який підтриманий Естонським інститутом прав людини. Проект стартував у вересні 2015 р. та триватиме до вересня 2017 р.

У рамках проекту, крім розробки стратегії публічної дипломатії кримських татар, буде підготовлено інформаційно-просвітницькі відеоролики та мобільна фотовиставка, які планують представити в рамках роботи ООН та Європарламенту.

Як повідомляв УНН, М. Джемілев і Р. Чубаров зустрілися з спецпредставником генсека РЄ щодо Криму (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 9.02*).

Боевики «ДНР» активно готовятся к «местным выборам», отмечает Д. Тымчук.

На территории временно оккупированного боевиками из так называемой «Донецкой народной республики» Тельмановского района начали активную подготовку к «местным выборам». Соответствующую команду самопровозглашенные власти получили от своих лидеров. Как сообщает на своей страничке в Facebook народный депутат Украины Д. Тымчук, тут уже начато формирование избирательных комиссий и определение кандидатов.

После принятия «народным советом ДНР» так называемого «закона о выборах» имеющиеся наработки подгонят под его нормы, сообщил Д. Тымчук, добавив, что российские «кураторы» также дали указание главарям «республики» активизировать меры по формированию «идеологической базы».

В то же время, по словам политика, во второй половине февраля в Дебальцево запланировано проведение так называемого «идеологического форума» с участием глав «министерств ДНР» и политтехнологов из России. Напомним, ранее «лидер ДНР» заявил о намерении провести «выборы» в ранее установленный срок (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2016. – 10.02*).

Украина направляет миротворцев для несения службы в рамках миссии ООН в Конго. У всех военнослужащих контингента есть опыт участия в антитеррористической операции (<http://korrespondent.net/ukraine/3626957-ukrayna-napravliaet-250-myrotvortsev-v-konho>).

Как сообщает пресс-служба Министерства обороны Украины, украинские миротворцы будут выполнять задание в Демократической Республике Конго в течение года. Начальник армейской авиации командования Сухопутных войск ВСУ В. Пистрюга пожелал воинам мужественно и профессионально выполнить обязанность на африканском континенте. «В Демократической Республике Конго продолжается война между бандформированиями, и наши летчики и личный состав почти ежедневно подвергаются опасности. В связи с этим очень важно, что у всех военнослужащих контингента есть опыт участия в антитеррористической операции», – заявил он (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 9.02).

В Оппоблоке требуют от правительства снизить тарифы для населения.

Оппоблок выступает против намерения власти вновь повысить тарифы на отопление. В партии подчеркивают, что мировые цены на газ упали с 250 до 190–200 дол. за 1 тыс. куб. м (<http://korrespondent.net/ukraine/3627420-v-oppobloke-trebuuit-ot-pravytelstva-snyzyt-taryfy-dlia-naselenyia>).

Оппозиционный блок требует от правительства снизить тарифы для населения с учетом падения мировых цен на газ, а не повышать их. Об этом сообщил народный депутат от Оппозиционного блока С. Ларин, комментируя информацию о планах НКРЭ повысить цены на отопление для киевлян.

«Нашу политическую силу, как и многих граждан, интересует вопрос: почему цены, по которым Украина покупает природный газ, постоянно снижаются, тогда как тарифы на голубое топливо для населения не меняются в сторону снижения? Мировые цены на газ упали с 250 до 190–200 дол. за 1 тыс. куб. м, украинский газ стоит около 60 дол., но потребителям государство устанавливает цену в 306 дол.», – отметил С. Ларин.

По его словам, партия требует от власти установить справедливые тарифы, используя ежеквартальную корректировку цены, которая бы учитывала объем потребления украинского и импортного газа, обменный курс и цену импортного газа.

Он напомнил, что цена на газ для населения формируется исходя из цены украинского и импортного газа, их процентного соотношения в общем объеме потребления. На цену также влияет обменный курс гривни к доллару США.

«Нынешние тарифы на газ рассчитаны по состоянию на март 2015 г. и базируются на завышенном объеме потребления дорогого импортного газа и завышенной цене импорта», – подчеркнул депутат.

Как сообщал «Корреспондент.net», власти Киева с апреля намерены повысить тариф на отопление на 7–13 %, а на горячую воду на 11 % (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2016. – 10.02).*

На Кировоградщине военные объявили акцию протеста.

Во вторник, 9 февраля, в Кировограде участники АТО перекрыли движение в центре города, протестуя против коррупции в Госгеокадастре (<http://korrespondent.net/ukraine/3626759-na-kyrovohradschynе-voennye-obiavyly-aktsyui-protesta>; <http://korrespondent.net/ukraine/3626982-uchastnyky-ato-perekryly-tsentr-kyrovohrada>).

Митингующие требуют встречи с и. о. председателя Госгеокадастра М. Соловьевой, председателем ОГА С. Кузьменко, начальниками СБУ, прокуратуры и полиции.

Акция протеста участников АТО началась в Кировограде утром во вторник, 9 февраля. Солдаты протестуют из-за невыдачи земли, обещанной государством. По их словам, обещанную землю отдают другим землевладельцам, не имеющим отношения к АТО, а военные получают отказы. Ранее глава Закарпатской ОГА Г. Москаль заявлял, что сотрудники Госгеокадастра продали землю, которую выделили участникам АТО на Донбассе. По словам Г. Москаля, аферу обнаружили сами участники АТО, когда выяснили, что участки уже проданы другим людям.

Сообщается также, что 9 февраля о бессрочной акции протеста объявили демобилизованные во всех районах Кировоградской области. При этом протестующие заявили о своем намерении пикетировать областную администрацию и геокадастр региона.

До этого солдаты протестовали из-за невыдачи земли, обещанной государством. В области участки выделили только около 10 % демобилизованных. При этом остальные военные до сих пор не получили ответ от чиновников или же им отказали. Кроме того, некоторым бойцам АТО отказывали в оформлении земли по пять раз, сообщил организатор акции протеста В. Богданюк. В связи с этим военнослужащие требуют уволить главу областного геокадастра и решить вопросы с землей (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2016. – 9.02).*

Суд установил новый срок содержания под стражей Г. Корбана.

Апелляционный суд Киева в среду, 10 февраля, частично удовлетворил жалобу защиты лидера партии УКРОП Г. Корбана.

Суд установил новый срок содержания его под стражей. Теперь Г. Корбан будет находиться под арестом до 23 февраля 2016 г. Об этом во время заседания объявил председательствующий судья по делу Д. Масенко.

Он также напомнил, что Г. Корбан подозревается в создании организованной преступной группировки и суд первой инстанции назначил его меру пресечения в виде содержания под стражей сроком на 60 дней. Напомним, Печерский районный суд признал лидера партии «УКРОП» Г. Корбана, подозреваемого в создании организованной преступной группировки, потерпевшим от действий правоохранителей (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>)). – 2016. – 10.02).

ЕКОНОМІКА

Политический кризис в Украине несет угрозу экономическому росту в 2016 г., заявила глава Нацбанка В. Гонтарева на встрече с руководителями 40 крупнейших банков страны во вторник, 9 февраля. Об этом сообщает пресс-служба НБУ (<http://korrespondent.net/business/economics/3627126-hontareva-polytkryzys-uhrozhayet-rostu-ekonomyky>).

«Сейчас, к сожалению, мы видим, как разворачивается политический кризис. Он усиливает неопределенность на финансовых рынках, негативно влияет на взаимоотношения Украины с международными партнерами и ставит под угрозу экономический рост в текущем году. Мы очень надеемся, что политикам удастся урегулировать этот кризис в ближайшее время», – заявила В. Гонтарева.

Глава НБУ напомнила, что, в частности, Нацбанк был вынужден пересмотреть прогнозы роста реального ВВП в 2016 г. с 2,4 до 1,1 %. Кроме того, ухудшен прогноз состояния платежного баланса: вместо сбалансированного текущего счета, как в 2015 г., прогнозируется его дефицит в текущем году в размере 2,5 дол. В то же время НБУ оставил неизменным прогноз по инфляции на 2016 г.

«Наши прогнозы не предусматривали усиление политической нестабильности, поэтому наши ожидания реализуются только в случае стабильной политической ситуации», – отметила В. Гонтарева.

Накануне глава Минфина Н. Ярецько заявила, что в случае смены правительства Украины МВФ возьмет паузу в кредитовании страны, а других заемщиков у Украины нет (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2016. – 9.02).

Евросоюз предоставил Украине средства на создание геоинформационной системы, содержащей полные сведения о дорогах страны. Об этом в своем Facebook сообщил директор департамента стратегического развития дорожного хозяйства и автотранспорта Министерства инфраструктуры Р. Хмиль (<http://korrespondent.net/ukraine/3627445-es-profynansyruet-sozdanye->

heoynformatsyonnoi-systemy-doroh-ukrayny).

В данный момент процесс находится на стадии формирования технического задания.

Как сообщается, Евросоюз выделил средства в рамках программы международной технической помощи Министерству инфраструктуры. Общий объем помощи оценивается приблизительно в 300 млн грн.

«Мини-пилотные проекты “карта ремонтов”, “состояние дорожного покрытия”, “оперативная информация о состоянии дорог” вы уже видели, но это все делалось волонтерами и имеет очень ограниченные возможности. Нужна серьезная система, и наконец-то у нас есть шанс такую сделать», – пишет Р. Хмиль.

В первую очередь новая система будет ориентирована на сотрудников дорожных служб, топ-менеджеров и общественность.

Вкратце Р. Хмиль описывает желаемую функциональность будущей системы так: «Электронные паспорта дорог, информация о состоянии и ровности покрытия, планы ремонтов, история по каждому километру о выполненных ремонтах, их стоимости и подрядчиках» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 10.02).

Активы Национального банка в 2015 г. возросли на 385,311 млрд грн, или на 61,8 %, – до 1,009 трлн грн, сообщается на сайте регулятора.

Согласно приведенным данным, в структуре активов наибольший рост произошел по статьям «денежные средства и депозиты» – в 9,5 раза, до 165,296 млрд грн; «прочая дебиторская задолженность» – в 3,6 раза, до 114,402 млрд грн; «ценные бумаги, кроме акций» – на 37,5 %, до 575,586 млрд грн (<http://korrespondent.net/business/financial/3627054-aktyvy-natsbanka-prevysyly-tryllyon-hryven>).

В структуре пассивов наибольший рост произошел по статьям «депозиты» – в 3 раза, до 324,213 млрд грн; «ценные бумаги, кроме акций» – в 4,6 раза, до 89,845 млрд грн; «прочая кредиторская задолженность» – в 2 раза, до 91,700 млрд грн.

В сообщении отмечается, что отчет составлен по методологии Международного валютного фонда.

Ранее глава Нацбанка В. Гонтарева заявила в Верховной Раде, что довольна работой своей команды (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 9.02).

До зведеного бюджету України в січні надійшло 34,7 млрд грн, зазначають у ДФС.

У січні поточного року до зведеного бюджету України надійшло 34,7 млрд грн, передає УНН з посиланням на прес-службу Державної фіскальної служби України.

За даними ДФС, у січні поточного року порівняно з аналогічним

періодом 2015 р. надходження до зведеного бюджету України збільшилися на 33,6 % і становили 34,7 млрд грн.

Водночас надходження до державного бюджету в січні поточного року становили 26,9 млрд грн, до місцевих бюджетів – 7,7 млрд грн. Зокрема, розмір надходжень єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування становив 10,4 млрд грн.

«У 2015 р. до зведеного бюджету надійшло (збір) 587,1 млрд грн, що на 162 млрд грн, або на 38,1 %, більше 2014 р. До державного бюджету забезпечено 487,7 млрд грн, до місцевих бюджетів – 99,4 млрд грн», – ідеться в повідомленні.

Як повідомляв УНН, за даними звіту МВФ бюджет України втратить у 2016 р. доходи в розмірі 4,5 % ВВП від зниження ставки єдиного соціального внеску (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 9.02).

Десять банків передали програми докапіталізації в НБУ.

В ближайшее время регулятор вынесет решение относительно этих программ. Об этом сообщается в пресс-релизе НБУ.

Программы следующей десятки банков Нацбанк должен получить до конца марта.

Правительство НБУ планирует закончить диагностику и утвердить программы докапіталізації до конца осени 2016 г.

В Нацбанке отмечают, что график докапіталізації у банков одинаковый. Все банки должны привести свой капитал к положительным значениям до 1 апреля 2016 г.

1 февраля 2016 г. глава НБУ В. Гонтарева заявила, что 10 банков подписали программы по рекапіталізації на три года (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 9.02).

У 2016 р. приріст виробництва продукції сільського господарства становитиме 0,5 %. Про це поінформував директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», академік НААН Ю. Лупенко, передає УНН з посиланням на прес-службу відомства.

За прогнозами науковців Інституту аграрної економіки, у 2016 р. обсяги виробництва валової продукції сільського господарства перевищать минулорічні показники на 0,5 % і становитимуть 240,8 млрд грн у постійних цінах 2010 р.

Зокрема, валова продукція рослинництва може зрости проти 2015 р. на 0,7 % – до 170,5 млрд грн.

За середнім варіантом обсяги виробництва зернових і зернобобових культур прогноуються на рівні 59,8 млн т проти 59,96 млн т у 2015 р. – на 0,3 % менше, ніж торік.

Водночас у 2016 р. очікується зростання виробництва цукрових буряків,

соняшнику, ріпаку, сої, картоплі та винограду.

За розрахунками вчених Інституту аграрної економіки, прогнозується зменшення на 0,1 % проти 2015 р. виробництва валової продукції тваринництва – до 70,3 млрд грн.

Додамо, що обсяги виробництва м'яса, молока і вовни зменшаться в межах 0,5–1,6 %.

Виробництво яєць зросте на 2,9 %, а м'яса птиці – залишиться на рівні 2015 р.

Як повідомляв УНН, за словами міністра аграрної політики та продовольства України О. Павленка, цього року планується збільшення інвестицій в агросектор до 2 млрд дол. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 9.02).

Уперше за 19 років океанічний риболовецький флот отримав прибутки, зазначають у Держрибагентстві.

У 2015 р. океанічний риболовецький флот України отримав 21,2 млн грн прибутку, з яких не менше 13,25 млн грн дивіденди, що будуть сплачені до бюджету. Про це йдеться у прес-релізі Держрибагентства.

«Це є першим прибутком, що отримує держава від діяльності океанічного риболовецького флоту починаючи з 1997 р.», – наголошується в тексті повідомлення.

Крім того, у тексті зазначено, що отримання чистого прибутку стало можливим у зв'язку з повним погашенням боргу, що був сформований державними компаніями в 90-х і 2000-х роках перед іноземними кредиторами. «Отримання прибутку від діяльності рибопромислового флоту стало можливим завдяки відновленню контролю та розблокуванню діяльності державної риболовецької компанії “Фішинг компані” та державного підприємства “Сервіс”, що є власниками суден», – повідомив голова Держрибагентства Я. Ковалів.

За його словами, підприємства відновили отримання фрахтових платежів, ставку фрахту було піднято на майже 40 % – до рівня ринкових, по одній із компаній було здійснено повне погашення боргу.

Я. Ковалів також наголосив, що з моменту підписання договору в 2004 р. ставка фрахту переглядалася лише один раз і була збільшена на незначну суму.

«У процесі переговорів по ставкам відбулися консультації з кількома провідними світовими брокерами, зокрема датським Atlantic Shipping AS, North Sea Shipbrokers AS. Вони допомогли підприємствам сформувати справедливу вартість», – повідомив голова Держрибагентства (*Agravery* (<http://agravery.com>). – 2016. – 9.02).

У 2015 р. товарообіг між Україною та Німеччиною становив 532 млн дол.

Минулого року товарообіг між Україною та Німеччиною становив 532 млн дол. США. Про це сказав міністр аграрної політики та продовольства України О. Павленко під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Німеччина в Україні К. Вайлем, передає УНН з посиланням на прес-службу Мінагрополітики.

«Німеччина є надійним торговельним партнером України. У 2015 р. товарообіг між нашими країнами становив 532 млн дол. США. Сьогодні Україна експортує на німецький ринок зернові, мед, м'ясо та субпродукти, насіння олійних культур, вироби із зерна та хлібних злаків. При цьому вітчизняний агросектор має потенціал для збільшення сільськогосподарського експорту до Німеччини», – зазначив О. Павленко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 9.02).

У 2015 р. ринок засобів захисту рослин в Україні становив 850 млн дол.

Також повідомляється, що у 2016 р. обсяг ринку засобів захисту рослин в Україні залишиться на рівні минулого року та може становити у грошовому еквіваленті 850 млн дол. Про це в інтерв'ю Agravey.com розповів О. Добровольський, генеральний директор «Adama Україна».

«За підсумками року, якщо рахувати в доларах, я думаю, обсяг ринку або залишиться таким, яким був у 2015 р., або ж трохи скоротиться, але не більше ніж на 5 %. За підсумками 2015 р. він становив приблизно 850 млн дол. на рівні господарств – споживачів цієї продукції», – сказав він.

Також, за його словами, «трохи впадуть ціни на ті препарати, які були імпортовані в країну після нового року. Але оскільки імпортний збір був не такий великий, різницю згладить курс гривні до долара, який поступово зміцнюється по відношенню до гривні» (*Agravey* (<http://agravey.com>). – 2016. – 10.02).

Українські виробники соняшникової олії зіштовхнулися з дефіцитом сировини. Про це Forbes розповів засновник трейдера Apollo Group Ю. Давидов.

«Потужностей з переробки соняшнику вже більше, ніж пропозиції сировини. Сьогодні в олійно-жировій галузі боротьба йде не за покупця олії, а за продавця – своєрідна “перевернута піраміда”», – зазначив він.

Як підкреслив Ю. Давидов, 11 млн т у рік – це «той максимум, який можуть забезпечити українські фермери».

Крім того, аграрії частіше притримують соняшник в очікуванні сезонного підвищення цін. «Для фермерів насіння – це свого роду валюта. Якщо раніше вони продавали сировину в момент збирання врожаю, то сьогодні у багатьох аграріїв вже є свої потужності зі зберігання, – додає Ю. Давидов. – Це призвело до того, що сьогодні переробники не в змозі сформувати запас соняшнику для переробки на кілька місяців. Можна

сказати, що багато з них працює “з коліс”».

Нагадаймо, Україна забезпечує 60 % експорту соняшникової олії у світі (*Agravery* (<http://agravery.com>). – 2016. – 9.02).

В Україну хлинули польські та німецькі сири.

Після відкриття з першого січня цього року зони вільної торгівлі на український ринок почали активно поступати імпорتنі сири. Про це повідомляє аналітичний відділ компанії «Диқун» за даними ДФСУ.

У січні цього року імпорту сирів становив 403 т, водночас експорт лише 226 т. Та все ж це менше, ніж у січні 2015 р., тоді в Україну було поставлено 515,8 т сирів.

До того ж за підсумками січня Україна вперше має від’ємне торговельне сальдо по сирах. На сьогодні воно становить –1,05 млн дол.

Найбільшими ринками збуту були Молдова (364 тис. дол., або 62,54 %), Казахстан (145 тис. дол., 24,91 %) та Азербайджан (26 тис. дол., 4,47 %).

Імпорту головним чином надходив із Польщі (478 тис. дол., 29,3 %) Німеччини (441 тис. дол., 27 %), Франції (239 тис. дол., 14,6 %) (*Agravery* (<http://agravery.com>). – 2016. – 9.02).

Імпорту цитрусових в Україну зріс на 6,2 %.

З початку поточного року Україною було імпортовано 50,9 тис. т цитрусових. Про це повідомляє Державна фіскальна служба України.

Головним постачальником у січні стала Туреччина, із часткою 66,47 % від загального обсягу імпорту цитрусових, на суму 25 млн дол. Другою за обсягами поставок зазначено Італію 8,83 % від обсягу зовнішніх закупок на 3,33 млн дол., а третю сходинку посіла Іспанія, яка поставила на український ринок цитрусів на 2,7 млн дол., що становило 7,18 % від загального обсягу імпорту цієї продукції.

Нагадаємо, протягом грудня 2015 р. Україна імпортувала цитрусових на 47,9 тис. дол., що на 6,2 % менше, ніж у січні 2016 р. (*Agravery* (<http://agravery.com>). – 2016. – 9.02).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

МВФ предупредил Украину о заморозке помощи.

Международному валютному фонду сложно продолжать сотрудничество с Украиной по программе расширенного финансирования EFF без надлежащей борьбы с коррупцией, заявила директор-распорядитель фонда К. Лагард (<http://korrespondent.net/business/financial/3627393-mvf-predupredyl->

ukraynu-o-zamorozke-pomoschy).

«Я обеспокоена тем медленным прогрессом, который демонстрирует Украина в улучшении государственного управления, в борьбе с коррупцией и в уменьшении влияния корыстных интересов на политику. При отсутствии заметных усилий придать новый толчок реформам в управлении государством и борьбе с коррупцией сложно представить, что поддерживаемая МВФ программа будет продолжаться и будет успешной», – говорится в заявлении главы фонда, распространенном в среду, 10 февраля.

Она добавила, что Украина рискует вернуться к практике неудачных экономических шагов, которых и так хватало в ее истории. «Жизненно важно, чтобы сейчас действия лидеров Украины вернули страну на обнадеживающий путь реформ», – заявила К. Лагард.

Как ранее сообщалось, в новый меморандум сотрудничества Украины с Международным валютным фондом заложат ключевые вопросы стратегии развития государственных банков (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 10.02).

Н. Яреско заявляет, что транша МВФ без реформ не будет.

Следующего транша от МВФ не будет, если Украина не ускорит процесс реформ. Так прокомментировала заявление директора фонда К. Лагард министр финансов Украины Н. Яреско, сообщает «Интерфакс-Украина».

«Я вижу, что это [заявление К. Лагард] подчеркивает то, что транши не дают без реформ. Ускорение реформ нужно, а не торможение», – сказала глава Минфина на заседании Комитета Верховной Рады по вопросам экономической политики (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3627544-yaresko-transha-mvf-bez-reform-ne-budet>).

Н. Яреско отметила, что благодаря депутатам, у МВФ нет вопросов к принятому парламентом Бюджету-2016. «Но сейчас есть вопрос ко всем нам, как мы будем действовать далее в политическом кризисе и согласуем изменения в правительстве, и как ускорить эти реформы», – сказала она.

Министр напомнила, что Украина в этом году рассчитывает на 8–10 млрд дол. помощи от партнеров, большая часть из которой должна быть получена от МВФ (5,8 млрд дол.) (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 10.02).

Германия настаивает на том, чтобы Украина нашла компромисс в финансовом споре с Россией.

Министерство финансов Германии, выступающее посредником в диалоге между Киевом и Москвой о реструктуризации украинского долга в 3 млрд дол., призвало Украину подать новое предложение по урегулированию этого вопроса. Об этом сообщило агентство Bloomberg со ссылкой на анонимные источники, знакомые с ходом переговоров.

По данным агентства, Германия добивается, чтобы Украина нашла

компромисс в финансовом споре с Россией (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 10.02).

Россию не устроило предложение Киева по долгу.

Россия назвала неприемлемыми предложения Украины по реструктуризации долга, которые она получила через Германию, сообщает агентство Bloomberg (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3627146-rossyui-ne-ustroylo-predlozhenye-kyeva-po-dolhu>; <http://korrespondent.net/world/russia/3605691-moskva-kyev-dolzhen-pohasyt-dolh-s-uchetom-shtrafa>).

Предложение было сделано министром финансов Украины Н. Яресько через министра финансов Германии В. Шойбле во время Всемирного экономического форума в Давосе в январе.

Как сообщает ТАСС, помощник министра финансов РФ С. Никитина заявила, что это нельзя считать началом добросовестных переговоров, поскольку не признан официальный статус долга.

Предложенные Киевом условия хуже, чем у коммерческих кредиторов, считают в финансовом ведомстве.

Ранее сообщалось, что Москва планировала подать иск в международный суд по украинскому долгу до конца января, но из-за затянувшихся переговоров с попечителем до сих пор он не подан.

Ранее Н. Яресько заявила, что Украина готова изменить условия реструктуризации долга для России, но конкретных предложений не назвала.

Напомним, в конце января российский премьер-министр Д. Медведев заявил о том, что Россия должна взыскать с Украины весь долг по кредиту в 3 млрд дол. с учетом штрафа (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 9.02).

МВФ советует Украине разобраться с госнедвижимостью.

Украина неэффективно использует находящуюся в государственной собственности недвижимость и даже не владеет полной информацией о ней, хотя этот значительный актив мог бы стать хорошим подспорьем правительству, считают эксперты Международного валютного фонда (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3626967-mvf-sovetuet-ukrayne-razobratsia-s-hosnedvyzhymostui>).

«Недвижимость является источником значительной стоимости, потенциал которого на сегодняшний день правительством не используется», – такое мнение содержится в отчете экспертов Международного валютного фонда о техпомощи в реформе управления госимуществом и надзора за ним.

Согласно ему, по состоянию на конец 2014 г. во владении сектора государственного управления находилось более 1 млн участков недвижимого имущества. В документе уточняется, что общая площадь земельных угодий в Украине составляет около 60 млн га, из которых 47 % – в государственной

собственности, в том числе государству принадлежит около 10 млн га земель сельского хозяйства.

Специалисты фонда констатируют, что полная информация о количестве принадлежащих государству участков недвижимого имущества отсутствует и их оценка является неопределенной. «Вопросы, на которые следует обратить внимание, включают необходимость полной инвентаризации госпредприятий и других государственных активов, включая недвижимость. Любой комплексный реестр должен содержать также информацию о более широкой категории государственных активов, в том числе недвижимости во владении правительства», – говорится в отчете.

Эксперты МВФ рекомендуют усовершенствовать базы данных госсектора с добавлением дополнительной информации о балансе госсектора, включая нефинансовые активы, такие как земля или недвижимость.

Они уточняют, что в Украине существуют два неполных, с точки зрения охвата, реестра, содержащих информацию о недвижимом имуществе: находящийся в системе Госгеокадастра (на момент отчета – Госземагентства) кадастр всех земельных участков, не содержащий данных о каких-либо сооружениях на земле, и находящийся в системе Минюста Госреестр вещных прав на недвижимое имущество, в котором регистрируются права собственности на здания и земельные участки и содержатся данные об операциях с имуществом. В частности, кадастром на момент отчета было охвачено менее 20 % земельных участков. (Глава Минпромполитики А. Павленко 8 февраля 2016 г. уточнил, что охват кадастра спустя почти год составляет около 20 %).

В отчете также указывается, что дополнительно Фонд госимущества ведет отдельный реестр всего государственного имущества, базирующийся на данных Госреестра вещных прав на недвижимое имущество, однако эксперты МВФ не смогли получить подробной информации о содержащихся в нем данных.

«Нет единого реестра недвижимости, с помощью которого можно было бы выявить активы, принадлежащие государству... И хотя вполне понятно, что основное внимание до настоящего времени уделялось реформе госпредприятий, учитывая давление на бюджет, производимое этим сектором, государственная недвижимость может быть источником значительной стоимости для правительства, которым необходимо профессионально управлять», – делает вывод фонд.

Он рекомендует расширить сферу охвата информации по государственному сектору, собираемой в Министерстве экономического развития и торговли, включив все государственные предприятия и все объекты недвижимости.

Как ранее сообщалось, в новый меморандум сотрудничества Украины с Международным валютным фондом заложат ключевые вопросы стратегии развития государственных банков (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 9.02).

Дефіцит Держбюджету України у 2015 р. становив понад 45 млрд грн.

Дефіцит Державного бюджету України у 2015 р. становив 45 млрд 151 млн грн, передає УНН з посиланням на статистичний бюлетень НБУ (електронне видання) за грудень 2015 р. Доходи бюджету становили 534 млрд 649 млн грн, а видатки – 576 млрд 848 млн грн.

Як повідомляв УНН, профіцит Державного бюджету України протягом 10 місяців поточного року становив 2,8 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 9.02).

Бюджет України потеряет в 2016 г. доходы в размере 4,5 % ВВП от снижения ставки единого соцвзноса. Об этом говорится в отчете МВФ по результатам работы миссии в Украине (<http://korrespondent.net/business/economics/3626816-mvf-otsenyl-potery-ukraynu-ot-snyzheniya-nalohov>).

«Если ничего не будет сделано, бюджет потеряет в 2016 г. доходы в размере 4,5 % ВВП в связи с предусмотренным законом, принятым в марте 2015 г., снижением ставки ЕСВ», – сказано в сообщении.

В то же время рекомендации миссии МВФ не исключают снижения ставки единого соцвзноса (ЕСВ).

В фонде напомнили, что в Украине ставка ЕСВ снижена – до 22 % с почти 40 %. Миссия считает, что поступления, упущенные в результате снижения ставок ЕСВ, должны быть компенсированы за счет хорошо определенных источников.

Также МВФ считает необходимым ужесточить режим упрощенного налогообложения, а также исключить из перечня «упрощенцев» плательщиков налога на добавленную стоимость и юрлиц. «Упрощенная система налогообложения должна быть лишена льготной составляющей. Для этого нужно исключить из нее юридических лиц и плательщиков НДС. Должно быть установлено единое предельное значение НДС и единого налога», – говорится в отчете МВФ.

При этом специалисты фонда подчеркивают, что небольшой размер единого налога следует сохранить только для частных предпринимателей с низкими доходами, которые на текущий момент входят в первую группу «упрощенцев».

В фонде убеждены, что ужесточение правил для «упрощенцев» сделает невозможным опосредованное уклонение от уплаты налогов.

Напомним, в марте 2015 г. Верховная Рада уменьшила размер единого соцвзноса. Сообщалось, что уменьшение соцвзноса даст возможность легализовать доходы около 2 млн граждан (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 9.02).

Базовая инфляция в январе 2016 г. снизилась до нуля с 0,4 % в декабре, 0,7 % – в ноябре, 0,8 % – в октябре и 3 % – в сентябре 2015 г. Об этом говорится в сообщении Госстата.

В годовом измерении, по отношению к аналогичному месяцу 2015 г., базовая инфляция в январе замедлилась до 31,3 с 34,7 %.

Базовая инфляция исключает краткосрочные неравномерные изменения цен под влиянием отдельных факторов, которые носят административный, событийный, сезонный характер. Преимущественно речь идет о ценовой динамике, которая не учитывает изменения цен на продукты и тарифы на энергоносители.

Базовая инфляция в 2015 г. ускорилась до 34,7 % после 22,8 % в 2014 г.

Инфляция в январе 2016 г. ускорилась до 0,9 с 0,7 % в декабре 2015 г.

В годовом измерении (по отношению к аналогичному периоду 2015 г.) рост потребительских цен замедлился до 40,3 с 43,3 %.

На потребительском рынке в январе цены на продукты питания и безалкогольные напитки возросли на 2,2 %. Больше всего подорожали фрукты – на 9,6 % и овощи – на 9,1 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 9.02).

Україна зменшила споживання вугілля на третину.

Україна у 2015 р. зменшила споживання вугілля для вироблення енергії на третину. Про це повідомив міністр енергетики й вугільної промисловості В. Демчишин, передає УНН з посиланням на ВВС.

«Теплова генерація зменшила виробництво на 35 %, тобто попит на енергетичне вугілля протягом 2015 р. також зменшився на 35 %, з 38 млн т до 27 млн т. І на цей рік, на жаль, не очікуємо збільшення попиту», – сказав В. Демчишин.

За його словами, уряд планує стимулювати попит на вугілля, нарощуючи експорт електроенергії (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 9.02).

Україна в січні на 50 % скоротила експорт яєць і яєчних продуктів.

На 7,674 млн дол. у січні 2016 р. Україна експортувала яєць і яєчних продуктів. Про це повідомляє Державна фіскальна служба України. Це на 49,5 % менше, ніж у грудні 2015 р.

Яєць у шкаралупі за кордон поставлено на 2,533 млн дол. проти 5,929 млн дол. місяцем раніше (–57,3 %). Найбільшим імпортером яєць у шкаралупі з України залишаються Об'єднані Арабські Емірати – 1,792 млн дол. (питома вага – 70,7 %); на другому місці – Катар (328 тис., 12,9 %); на третьому – Сирія (247 тис., 9,7 %).

У січні Україна імпортувала яєць у шкаралупі на 2,391 млн дол. Це на 48,6 % більше, ніж місяцем раніше. Найбільшим постачальником

залишається Німеччина (878 тис. дол., 36,7 %).

Нагадаймо, у 2015 р. Україна експортувала яйця в шкаралупі та без неї на 129,960 млн дол., що на 18 % менше, ніж у 2014 р. (158,401 млн) (*Agravery* (<http://agravery.com>). – 2016. – 9.02).

Ціни виробників промпродукції зросли в січні на 21,2 %.

В Україні в січні 2016 р. порівняно із січнем 2015 р. ціни виробників промислової продукції зросли на 21,2 %. Про це повідомляє Державна служба статистики, передає УНН.

За даними Держстатистики, у січні 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. ціни на продукцію добувної промисловості й розроблення кар'єрів зросли на 12,7 %, у тому числі в добуванні сирової нафти і природного газу – на 89,4 %, кам'яного вугілля – на 3,5 %. Водночас ціни виробників металевих руд знизилися на 11,2 %.

Нагадаємо, в Україні за підсумками 2015 р. ціни виробників промислової продукції зросли на 25,4 %.

Як повідомляв УНН, розвиток інфляційних процесів у січні значною мірою відповідав прогнозованому Національним банком уповільненню споживчої інфляції до 12 % на кінець 2016 р. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 9.02).

Україна з початку року на 23 % зменшила імпорт винограду.

Зовнішня торгівля в січні по винограду була для України з від'ємним значенням. При імпорті 1,02 тис. т винограду на 1,23 млн дол. на експорт було відправлено лише 3 т на 7 тис. дол. Про це повідомляє Державна фіскальна служба.

Нагадаємо, у грудні 2015 р. до України було імпортовано винограду на 1,6 млн дол., тож з початку 2016 р. обсяги зовнішніх закупок у грошовому вимірі зменшилися на 23 % (*Agravery* (<http://agravery.com>). – 2016. – 10.02).